

Taxa postală
plătita în num.
No. 30523/1934

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop

10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre:
Havonta 2, negyedévre 6, fél-
évre 12, egészévre 20 dollár. —
Hirdetések díjszabás szerint. — Az
„UJ KELET” a transilvaniai és
banati zsidóság egyetlen napilap-
ja. Cikkjeink utánnymását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszek-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Re-
dactor responsabil-Felelős szerkesz-
tő: Jámber Ferenc. Administrator
delegat si girant responsabil-Felelős
igazgató: Schwartz Endre. Proprietar-
tulajdonos: Fraternitas S. A. R.
de Editură, Registrul publicatiunilor
periodice No. 43, Dos. 889, 1938.
Tribunalul Cluj, Secția III.

Kedd, június 20.
1939—5699. Tamuz 3.
XXII. évfolyam, 134. szám.

Elkészült az angol szakértői vélemény a Japánnal szemben alkalmazandó meg- torlások ügyében

Az angol külügyi bizottság Chamberlain elnökletével fontos tanácskozást tartott.
Ha Japán kitart a blokádnál, életbeléptetik a szankciókat

A francia sajtó szerint Berlin és Róma tudtával és beleegyezésével
határozta el Tokió Tiencsini blokádját

London, június 19. Angol körökben nagy feltűnést keltett az, hogy Halifax lord már tegnap visszatért yorkshirei birtokáról Londonba, ahol azonnal felkereste Chamberlain miniszterelnököt és vele hosszabb megbeszélést folytatott. Chamberlain ugyanis a hétvéget a brit fővárosban töltötte. Halifax lord gyors visszatérését beavatottak a tiencsini eseményekről érkezett legutóbbi jelentésekkel hozzák kapcsolatba.

A japánok ugyanis Anglia minden tiltakozása ellenére is teljes egészében fenn tartják a blokádot

és azt, amennyire lehet, még szigorítani is igyekeznek, amiből arra következtetnek, hogy Tokió kitartva előző álláspontja mellett, érzékeny csapást kíván mérni Anglia keleti politikájára. Erre — írják a lapok is — most kitűnő alkalom nyílt, mert kétségtelen, hogy az európai helyzet sok erőszakoságot lehetővé tesz Japán számára, ha csak az angol-francia-orosz szerződés hamarosan létre nem jön és lehetővé nem teszi London számára az energikusabb fellépést. A politikai körök véleménye az, hogy az angol megtorló intézkedések most már aligha várhatóknak magukra.

Rendkívül minisztertanács a meg-
torlások ügyében

A Reuter jelentése szerint Londonban rendkívül minisztertanács foglalkozott azokkal az ellenintézkedésekkel, amelyekkel Anglia Japánnak válaszul kíván a tiencsini ügyben. A Sunday Times szerint gazdasági meg-
torlásokról van szó.

Előszörban is magas védővámok bevezetéséről, a japán áru Angliába és a korona-gyarmatokba való beviteléről. Indiára azonban ez nem vonatkozik. Anglia továbbá gazdasági harcot indít a japán valuta ellen.

Ami a singaporei angol-francia haditengerészeti vezérkar tanácskozásait illeti, ott valószínűleg közös intézkedéseket fognak idevontatkozón megbeszélni.

Nyugodtabb a helyzet?

A Havas jelentése szerint a tiencsini helyzet kissé nyugodtabb. A francia engedményes terület elég jól el van látva, az angol engedményes területen azonban bizonyos élelmiszer-cikk hiányzik. Szombaton ide nagyobb mennyiségű tojás, hús, hal és zöldség érkezett, de még mindig nem elegendő mennyiségben. A japánok tovább folytatják erőszakos angolelleses propagandájukat.

Levegőbe repült egy japán katonai tábor

Csunkingből érkezett kínai jelentések szerint Honan tartomány északi részében

egy japán katonai tábor eddig ismeretlen okból a levegőbe repült

és többszáz ember életét veszítette. A hír még megerősítést igényel.

Róma és Berlin tudtával állott elő a tiencsini helyzet

Londoni híradás szerint az angol sajtó rendkívül figyelmet szentel a távolkeleti helyzetnek. Az Observer szerint Angliának a legnagyobb eréllyel kell megvédenie a távol-

keleti érdekeit. Garvinnak a lapban írt másik cikke szerint

a Tiencsin körüli japán kísérletek a Róma-Berlin tengely teljes tudomásával és támogatásával történnek és éppen ezért érdemelnek különös figyelmet és éberséget.

A tokiói sajtó szerint Japán minden körülmények között megvédi a maga érdekeit és Anglia törekvései vele szemben feltétlenül kudarcot fognak vallani.

Amerikai torpedórombolók érkeztek Csifu kikötőbe

Washingtonból jelentik: A tengerészeti minisztérium közli, hogy a Paul és Jones torpedórombolók vasárnap a Tiencsintől délre levő Csifuba érkeztek, a Finch aknakeresőhajóval együtt, hogy az ott horgonyzó amerikai flottát megerősítsék. Az Augusta páncélos és a távolkeleti amerikai flotta zászlóshajója és a Marblehead cirkáló Csingang-cseuben tartózkodnak.

Tiencsinbe érkezik a távolkeleti amerikai flotta parancsnok tengerőrnagyja is, hogy az ottani nemzetközi engedményes ter-

ületen tartózkodó amerikai polgárok helyzetét tanulmányozza.

Ujabb súlyos incidensek

Sanghajból jelentik: Vasárnap Amoitól északra az egyik kikötőben egy angol gőzös kínai utasokat akart partra tenni, mire egy japán hadihajó felszólította az angol gőzös parancsnokát, hogy menjen át a japán hajó fedélzetére. Ő azonban megtagadta a felhívást, mire a japán parti őrök tüzei kezdtek. Egy angol torpedóromboló a helyszínrre sietett az angol gőzös védelmére.

A Domej sanghaji jelentése szerint hét kínai revolverlővéseket adott le a Morning Leader kínai lap szerkesztőségére, majd bombát dobott a helyszínre érkező rendőrök közé. Emberáldozatok nem voltak. Egy másik városnegyedben revolverlővéssel megsebesítették a Csin Bao kínai lap főszerkesztőjét.

Mint Tiencsinből jelentik, tekintettel a japán hatóságok kellemetlenkedéseire, a brit főkonzul felszólította az angol polgárokat, hogy ne hagyják el az engedményes területet csak életfontosságú esetekben.

A japán tengerészeti miniszter hisz a békés megoldás lehelőségében

lág ezen részére is, tekintettel a totális államok közti összetartásra.

Kidolgozák az angol megtorló intézkedések tervezetét

Londonból jelentik: Chamberlain elnökléte alatt ma reggel összeült a kormány külügyi bizottsága, amely a tiencsini helyzetről tanácskozott. Chamberlain miniszterelnök az alsóház ülésén tesz jelentést a bizottság előtt elhangzottakról.

A külügyi bizottság kézhez kapta a külügyminiszter, a kereskedelmi miniszter és a kincstári kancellár által a Japán ellen hozandó megtorlások ügyében kidolgozott szakértői véleményt.

Angol politikai körök ennek ellenére még ma is reménykednek, hogy a tokiói kormány végül is annak az óhajának fog kifejezést adni, hogy az incidenst mindkét félre nézve kielégítő módon intézzék el.

Ellenkező esetben életbeléptetik azokat a megtorlóakat, amelyekről az angol kormány tagjai ma reggel tárgyaltak. A külügyi bizottság ülése után Chamberlain Arthur Greenwood munkaspárti vezért fogadta. Londonban hangsúlyozták, hogy ez a megbeszélés nem a távolkeleti helyzettel, hanem az alsóház napirendjén szereplő néhány kérdéssel van összefüggésben.

Ujabb japán manőverek Tiencsinben

Tiencsinből jelentik: A japán és kínai katonák ma az angol engedményes terület rendőrségének kínai detektívjei között röpiratokat osztottak szét, amelyekben felszólítják őket, hogy hagyják ott állásaikat, mert ellenkező esetben számolniok kell egy ellenük és családjuk ellen irányuló akcióval. Az angol konzul erősen tiltakozott a japán hatóságok ezen átlátszó manővere ellen.

Élelmiszer-bizottságot alakítottak Kulangsuban

Kulangsuból jelentik: Az angol, amerikai és francia hatóságok nemzetközi élelmiszer-bizottságot alakítottak, amely az idegen hajókkal szállítandó élelmiszer-ellátást kell megszervezzé.

(Folytatása a nyolcadik oldalon.)

VILÁG TÜKRÉ

Milyen legyen az új Népszövetség...?

Írta: A. DUFF COOPER

Nagy-Britannia volt tengerészeti minisztere

Valahol az Atlanti óceán fenekén fekszik a „Titanic” gyorsgőzös romja, ama hajóé, amely a technika legújabb vívmányai felhasználásával épült és amely utasainak a luxus és művészet legelőkeltebbjét nyújtotta. Ennek ellenére arra lett kárthatva, hogy első útján elmerüljön az óceán hullámai között. Ilyen elvesztett hajó fekszik a genfi tó partján, a Népszövetség impozáns épülete, amelyet pontosan husz évvel ezelőtt építettek, nagyratörő reményekkel. Ime, ilyen szerencsétlen módon tört össze ez az épület, éppen abban a pillanatban, amikor teljesíthette volna azt a feladatot, amelynek kedvéért felépítették.

Vannak angolok, akik ösztönösen tiltakoznak a logika ellen. Ezek, valahányszor meg kell állapítani bizonyos intézmények működését, ágaskodnak ellene azzal, hogy megtartják a formákat és ceremóniákat, amelyek már régen elvesztették eredeti értelmüket. Ezek az urak leborulnak oltárok előtt, amelyeknek isteneiben már nem is hisznek. Kétségtelenül reszketőn olvassák azután a ci-coma nélküli ama megállapítást, hogy a Népszövetség meghalt, éppúgy, mint minden más halott. Emlékezzünk vissza, hiszen nem volt még olyan régen, amikor minden ország embereinek milliói megesküdtek a népszövetségi esküszövekre. Ezek a népek barátságos, sőt lelkes viszonyban állottak a Népszövetséggel. De most mindenki, aki így érzi, számot vet régi gondolkodásával és érzésvilágával és megkérdi magát, mi okozta ezt a változást?

Sokan lesznek, akik azt fogják mondani, tulozok, amikor azt mondom, hogy a Népszövetségnek már nincs éltető ereje. Azt fogják szembeállítani, hogy ime lord Halifax csak nemrég volt Genfben, hogy a Népszövetség komisszáriusa Danzigba utazott és számos országban olyan szellemben működnek a kormányok, amely megfelel a Népszövetség intencióinak és ahol még ma is a népszövetségi ligák dolgoznak.

Mindez helyes és igaz és nem is mondom, hogy a jövőben a Népszövetség nem fog hasznos szolgálatokat tenni szociális, pedagógiai és gazdasági jellegű problémák körül, de azt senkinek tagadhatják, hogy bizonyos és pedig igen fontos tekintetben csodát mondott. Így elsősorban nem tudta megakadályozni a háborúk kitörését és nem tudott elsimítani nemzetközi bonyodalmakat. És én azt mondom, minél előbb fogják ezt belátni, annál jobb lesz. A dolgok felismerése az első lépés a javulás felé és ha megtaláltuk a hanyatlás okát, akkor mellőzni fogjuk azokat a hibákat, amelyek ezt előidézték.

A betegség első színtomája, amely később veszedelmes bajjá fejlődhetik, gyakran olyan kisjelentőségűnek látszik, hogy alig vesszük észre. A betegség első színtomája, amelyet a Népszövetségen tapasztalhattunk, a grand-chaco-i háború volt. Egy szó, amelyet az emberek többsége nem is ismert és bizonyára már el is felejtett. Ez a háború Bolívia és Paraguay között tört ki, Dél-Amerika szívében. Nagyon kevesen törődtek vele Európában és a Népszövetség azonkívül, hogy vizsgálatot rendelt el és jelentéseket készített, nagyon keveset tett abban a tekintetben, hogy ezt a háborút megszüntesse. E tételességnek oka egyszerű és világos. A háboru az erőszakosságnak a ténye, tehát csakis egyszerű és világos. A háboru az erőszakosságnak a ténye, tehát csakis hatalmi ténykedéssel szüntethető meg. A Népszövetségben pedig nem akadt senki, akinek kedve lett volna ilyen egyszerű lépésre.

Nemsokára egy másik színtoma jelentkezett: a japánok bevonultak Kinába. Ezúttal már nagyobb érdeklődés mutatkozott, mert számos európai államot érdekelik kötik Kinához, főleg Nagy-Britanniát. Most már a Népszövetség fel volt zaklatva és annyit mégis megtett, hogy elítélte a támadót, de még mindig nem történt semmi kézzelfogható az

ek

el

következő feltételekhez
1. Az angol és japán
közös nyomozást a me-
kézrekerítésére. 2. A
utóságok együttesen ve-
nek ellenőrzését. 3. A
utásításainak az enged-
megnemartása szigor-
maga után. 4. Az en-
svó kínai bankok pénz-
ki az északkínai kor-

eljesíthetetlennek tart-
követeléseket
ülmények között nem
a japán követelése-
egli precedenst jelent-
hanem Ázsiában min-

a feszültség Kulang-
Kantonra is
értésülése szerint a
é átterjedt Kulangsu
területeire is. Az angol
figyelemmel kíséri a
angol cirkáló útját, am-
zállítanak és át akarja
ot. Ha Japán részről e-
k, úgy súlyos követke-
ani.

nyén azt mérlegeli, hog-
e szánja rá magát, h-
transzigenz magatartás-
tis biztosra veszik, hog-
t 250 millió font töl-
a Japán kerekedik fel-
uraltma megszünik Kim-
a Tiencsinben a japánok

Rómából, hogy ol-
Reménye szerint Japán
esen meghatározottma
t hiszik, hogy döntöt-
tézni a feszültséget -
ezok nem tudják, hog-
omást keltett Japánba
nyújtott anglo-franci-
eg.

nes kormány azon a v-
y valamennyi engedm-
a kell szerezni, sőt mé-
n-barát északkínai kor-

„Pesti Ujság”-ol
7. A belügyminisztérium
a Pesti Ujság című ny-
mely a kormányt táma-
ruló márkáról” elméltke-

és 6-ika között
rtanak a kultusz-
ériumban

17. A kultuszminiszter
6. között rabbi-vizsg-
érium hozzájárult ah-
érvethessenek olyan jel-
ncsen négy középsikol-
egázgató-bizottság tagja
Pop román nyelvtaná-
és Anton Pepea titká-

sürgeti az új
i törvény meg-
azását

us 17. (Rador.) Roos-
hog szeretné, ha a p-
ülésszakát, amíg az
nyt meg nem szavazza-
nyv- és Lapkiadó R.
ada Baron L. Pop
on: 18-60.

EMPRIMAT

ügy elsimítása érdekében. A támadó nyugodtan a markába nevetgetett. Mit történt azzal, hogy a genfi intézmény elítélte, amikor tudta, hogy ennek az elítélésnek nyomában nem jár hatalmi akció.

Azután jött az abessziniai invázió. Első ízben történt ezúttal, hogy európai hatalom volt a játékban, ami nagy felháborodást keltett Európában. Sok embernek az volt az érzése, hogy ime ütött a Népszövetség megpróbáltatásának legnehezebb órája. Valóban Genf sokkal élénkebben is reagált ennél az ügynél, mint a régebbi események során. Most már megtette azt is, hogy gazdasági szankciókat léptetett életbe Olaszország ellen. A szankciók azonban megbuktak. A Népszövetség kudarcot vallott és azóta kezdődik ennek az intézménynek az említett hanyatlása. En azt mondom, hogy az intézmény mai formájában ezzel meg is halt; halottas levelet pedig tavaly szeptemberben állították ki, abban az időben, amely az 1914-es krízis óta legsúlyosabb válsága volt a nemzetközi életnek. Ebben az időben semmi sem történt a Népszövetség részéről, semmiféle lépés abban az irányban, hogy Csehszlovákiát, a Népszövetségnek ezt a megbecsült és aktív tagját megmentse a katasztrófától.

Az említett három eseménynek az okát kutatva, könnyen rájövünk, hogy a Népszövetség tagjai azért türték mindezt, mert nem akartak háborúba bocsátkozni. Ugyancsak háború-ellenes mentalitás miatt benuit meg a szankciók végrehajtása. Hiszen még azokat a szankciókat sem vitték keresztül, amelyekben megegyeztek. Itáliát felhagyták és közben semmi reményt nem nyújtottak a világ számára arra, hogy a háború Abesszinia ellen megszűnjön.

Elismerem, hogy nem lehet csupán a kormányokat okolni ezért. A demokratikus országokban a kormánynak nincs más kötelessége, minthogy végrehajtsa a lakosság akaratát. A Népszövetség elvet az angol nép sokkal jobban támogatta, mint minden más ország lakossága. De hiába állapítjuk meg, hogy Angliában a lakosság többsége hajlamos lett volna háborút viselni Bolíviáért, vagy Paraguayért. Eppoly kevéssé fogott volna fegyvert Kínáért, vagy Abessziniaért.

Milyen következtetéseket kell tehát ebből levonni?

Mindenekelőtt azt, hogy egyetlen demokratikus országban sem megy a nép olyan háborúba, amelyről nincs meggyőződve, hogy ez már az ő életédekéit érinti. A modern háború ugyanis olyan borzalmas dolog, formájában és jellegében annyira más, mint a 19. század háborúja, hogy nincs az a kormány, amely tiszter is ne gondolná meg, mielőtt háborút indít, vajjon a nép igazi érdekei követelik-e a roppant áldozatokat? Ne feledjük: egy ember egy ideáért feláldozhatja magát, de egy kormánynak nincs joga bárkitől is követelni, hogy önmagát áldozza fel. Ugyanílyan a helyzet a nemzetközi vonatkozásokban is.

A Népszövetség csődjének egyik oka tehát, hogy kifejeztette számitásait, hogy egyetlen nép sem fog harcra bocsátkozni akkor, ha nem ismeri fel a harcok során az áldozat ellenértékét: a saját érdekeit. A Népszövetség olyan időben hanyatlott, amikor a nemzetközi helyzet is félelmetes gyorsasággal romlott le.

Emlékszem, valamikor erősen agitáltam az angol népszövetségi ligák érdekében. Egy gyűlésen valamelyik hallgató feltette a kérdést, vajjon komolyan hiszik-e a Népszövetség missziójában. Erre azt feleltem, éppúgy lehet kérdezni valakitől, hisz-e a tüzoltókban? A Népszövetség nem vallás, sem pedig filozófiai világnézet, amelyet az ember hisz, vagy pedig elvet. A Népszövetség egy része a nemzetközi politikai gépezetnek, amelynek célja a háború megszüntetése. Akkor még én is meg voltam győződve arról, hogy a Népszövetségnek módja lesz feladatát így teljesíteni. De őszintén megvallva, nagy bizonalmal nem voltam irányában. Amikor a Népszövetség megalakult, akkor szellemében volt valami az angol külpolitikából. Most pedig, összeomlása idején, a világpolitikának más kurzusa van és ezért magam is azt hittem, hogy a Népszövetség egészen új irányt vesz.

Ma a helyzet az, hogy Görögország, Lengyelország, Románia, Törökország és a horizonton immár Oroszország is hozzákövacsolódott Nagy-Britanniához és Franciaországhoz. Ilyen módon immár egy új Népszövetség állt elő, amelyek immár érdekeik kötelmeivel rúzódnak egymáshoz.

Azok a politikusok, akik azt hitték, hogy igazságtalanság történt, amikor megengedték, hogy Németország tönkretegyje Csehszlovákia függetlenségét, most már belátják, hogy ez az aktus minden más nép függetlenségének is egyik intő jele. Mindenki belátja, hogy ez veszéllyel fenyegeti önállóságát és függetlenségét. Remélni kell, hogy a Népszövetség immár ügyelni fog arra is, hogy kit lehet bevenni tagnak ebbe a nagyon exkluzív „klubba” és lehet, hogy eljön annak a napja, hogy a népek, akik kimaradtak ebből a klubból, kérni fogják felvételüket. Természetesen nagyon alaposan ki fogjuk vizsgálni, vajjon érdemeket lesznek-e reá.

MINDEN MOZDULATRA FÁJDAL

Az Urodonal energikus hatása megszünteti a fájdalmakat.

URODONAL

A LEGJOBB REUMA ELLENI SZER
Hírreves orvosok ajánlják és a tudományos és orvosi akadémiaok számos értekezlet foglalkozott kitűnő hatásával.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY, MEGBIZHATÓ MÁRKA

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Lengyelország

SKLADKOVSKI LENGYEL MINISZTER-ELNÖK TÁRGYALÁSAI A ZSIDÓ PARLAMENTI KÉPVISELŐKEL. Slavoj-Skladkovski tábornok, lengyel miniszterelnök június 15-ikén kihallgatáson fogadta dr. Emil Sommerstein, dr. I. Schwartzbart és Leib Minzberg zsidó képviselőket, valamint Isak Rubistein szenátort, vilnai főbírókat. A zsidó parlamenterek a lengyelországi zsidóság gazdasági és politikai problémáit vitatták meg a miniszterelnökkel, aki beható érdeklődést mutatott a felvetett kérdések iránt.

MOSES FRANKEL, LENGYELORSZAG EGYETLEN ZSIDÓ POLGÁRMESTERE, MEGHALT. Ustrzki-Dolne városban a napokban elhunyt Mozes Fränkel, aki harminc éven át volt polgármestere a városnak és elnöke a hitközségnek. Éveken keresztül az egyedüli zsidó polgármester volt Lengyelországban. Erdemire való tekintettel a város díszpolgárává választotta. Mozes Fränkel már az első időkben csatlakozott Herzl mozgalomához és egyik vezére volt a zsidó nemzeti mozgalomnak Galiciában. Egyik fia, dr. Leon Fränkel a lengyel légióban harcolt, másik fia, Josef, mint Herzl-kutató és író tette ismertté nevét. Fränkel temetésén ezrekre menő tömeg vett részt, többek között a lengyel és ukrán szervezetek képviselői is.

240 MENEKÜLT A BEUTHENI SENKI ORSZÁGABAN. Kattowitzi jelentés szerint a Beuthen melletti senkiországban, vagyis a lengyel és német határ között újabban 240 Németországból kiűzött lengyel zsidó tartózkodik. Lapjelentések szerint Felső-Szilézia határvidékén összesen négyezer Németországból kiűzött zsidó él bizonytalan sorsban. Összesen 16 ezer zsidó tartózkodik most Lengyelországban, akiket szeptember óta ütik ki Németországból és ezek közül 12 ezer közegelyre szorult.

Belgium

NEMZETI SZOCIALISTA KÉMSZOLGÁLAT BELGIUMBAN. A belga parlamentben Pierard szocialista képviselő interpellációt nyújtott be a náci belgiumi üzeméről. Pierard kijelentette, hogy tarthatatlan állapot, hogy „német pénzügyi képviselők kinyomozzák a belga polgárok vallási és politikai meggyőződését, a német cégek képviselőit megtorlásokkal fenyegetik, ha szolgálataikban zsidó személyzetet tartanak.”

Svédország

A STOCKHOLMI NEMZETI MUZEUM MEGVETTE EGY PALESTINAI FESTŐ KÉPÉT. A svéd nemzeti múzeum megvásárolta Arje Leo Beysack palesztinai zsidó festő egyik képét. A kép címe: „Uj élet”. A kép négy chalucot ábrázol, akik az Émek mezőin dolgoznak. Ez az első alkalom, hogy az európai múzeum megvásárolja egy modern palesztinai zsidó festő palesztinai alkotását.

Cseh protektorátus

HOGYAN PUSZTÍTOTTÁK EL A MÁHRISCH-OSTRAUI NAGY ZSINAGOGÁT. Mint már röviden jelentettük, az elmúlt hét szerdáról csütörtökre virradó éjszakáján „ismeretlen egyének” felgyújtották a máhrisch-ostraui nagy zsinagógát. Éjszaka egy órától reggel kilencig lobogtak a lángok. A pompás épületből csak a külső falak maradtak meg.

Mährisch-Ostrau körzetében az összes zsinagógákat szeptembertől.

NYOLCEZER SÉKEL A PROTEKTORATUS TERÜLETÉN. Prágából közlik, hogy a cseh protektorátus területén ebben az évben összesen nyolcezer sékelt váltottak ki a zsidók, háromezret Csehszlovákiában és ötezer Morvaországban. A cseh- és morvaországi cionisták öt, vagy hat delegátust küldenek ki ily módon a 21. cionista kongresszusra. A protektorátus területén előreláthatólag nem lesznek kongresszusi választások. Abban még nem döntöttek, hogy a delegátusokat egyedül a cionista országos szervezet, avagy az egyes cionista pártok fogják-e kijelölni.

Anglia

AZ EMIGRÁNS ORVOSOK LONDONI KONFERENCIÁJA. Dr. H. Gainborough elnökletével a napokban zajlott le Londonban az ott élő emigráns orvosok konferenciája, amelyen 160 orvos vett részt. A konferenciát az OSE zsidó egészségvédelmi társaság londoni irodája hívta össze. Dr. M. Schwartzman, az OSE alelnöke és Olschwanger, az OSE ekzekutív tagja vázolta az OSE tervét, amely a menekült orvosok szakszerű kiképzésére irányul és amelyet Londonban már meg is valósítottak. Ha ez a terv célszerűnek bizonyul, úgy más városokban, így Zürichben, Párizsban és Amszterdamban is keresztülvizsik, ahol számos menekült orvos él. Az OSE képviselői azon reményüknek adtak kifejezést, hogy ha a terv sikerül, úgy lehetővé válik az orvosok kivándorlásának és új országokban való elhelyezésének biztosítása. Olschwanger referátumában részletesen ismertette a Közép-Európából kivándorolt orvosok általános helyzetét. A konferencia ideiglenes bizottságot választott, amely az OSE-val fog együttműködni a szobanforgó terv keresztülvitelében.

Emigránsok, menekültek

A francia kormány Franciaország érdekeinek és a vendégkeret kötelességének összhangba hozásával kívánja megoldani az idegenek kérdését. „A francia köztársaság barátainak” egyesülete a következő komüniké adta ki:

„Eduard Daladier francia miniszterelnök és hadügyminiszter június 15-ikén kihallgatáson fogadta „a francia köztársaság barátai” egyesületének küldöttségét, amelyek tagjai a következők voltak: Louis Jacquinot, az egyesület végrehajtó bizottságának elnöke, P. O. Lapie, Robert Lange parlamenti képviselő, Painlevé és R. P. Riquet, Verdier kardinális képviselője a menekültügyi kormánybizottságban.

A küldöttség ismertette a miniszterelnök előtt az egyesület céljait és köszönetet mondott a kormánynak azért, hogy partraszállási engedélyt adott a St. Louis hajón sinitylódó menekültek egy részének.

Daladier miniszterelnök kijelentette a küldöttség előtt, hogy kormánya új rendeltörvényekkel kívánja biztosítani az idegenek kérdésének megoldását, ami egyaránt meg kell hogy feleljen Franciaország érdekeinek, valamint a vendégkeret kötelességének.

A HICEM KÖZGYŰLÉSE PÁRIZSBAN. A napokban zajlott le a francia fővárosban a HIAS-ICA Emigration Association (HICEM) közgyűlése, Max Gottschalk (Brüsszel) elnöke alatt. A konferencián Franciaország, Belgium, Németország, Lettország és Litvánia HICEM szervezeteinek delegátusai vettek részt. Max Gottschalk megnyitó beszédében kegyelmes szavakban emlékezett meg dr.

Julius Blauról, a HICEM nemrég elhunyt elnökéről.

A HICEM elmúlt évi tevékenységéről Eduard Oungre igazgató tartott referátumot. A jelentésből kitűnik, hogy 1938-ban összesen 81.736 zsidó vándorolt ki a közép- és kelet-európai országokból. Ezeknek 80 százaléka németországi és ausztriai menekült volt, 20 százaléka pedig kelet-európai kivándorló. Az emigránsoknak majdnem a fele az Egyesült Államokban helyezkedett el. A HICEM segítségével 1938-ban 4356 zsidó vándorolt ki tengerentúli államokba Németországból. A kelet-európai országokból 5036 zsidó vándorolt ki, akiket a HICEM segített a kivándorlásban.

37.670 család számára szerzett amerikai beutazási engedélyt a HICEM, amivel 100 ezer egyén Amerikába való beutazását tette lehetővé.

Különösen behatóan foglalkozott a jelentés azzal a 15 hajóval, amelyek 1800 emigránsal a fedélzetükön, a nyílt tengeren bolyongtak. Ezen emigránsok közül a helyi bizottságok és a HICEM erőfeszítéseinek eredményeként 726-nak sikerült partraszállani Dél-Amerikában, 200 kénytelen volt visszatérni Hamburgba és 1076 emigráns ügyében — köztük vannak a St. Louis hajó utasai is, — most fejeződtek be a tárgyalások és ezeknek eredményeként az emigránsok nem lesznek kénytelenek visszatérni Németországba.

A jelentés rámutat arra a tevékenységre is, amelyet a HICEM a volt Csehszlovákiában, Magyarországon és Franciaországban fejtett ki. Elmondja továbbá, hogy az utóbbi időben különböző erőfeszítések történtek abban az irányban, hogy bevándorlási lehetőségeket teremtsenek a menekültek számára a tengerentúli országokban.

A közgyűlés Max Gottschaltot választotta meg a HICEM elnökévé.

Ki felelős a feloszlott Lloyd-társulat adósságaiért?

Temesvár, június 17. (Az Uj Kelet tud.) Mint ismeretes, a temesvári Lloyd-társulat minisztertanácsi jegyzőkönyv határozata alapján feloszlatták. A társulat vagyonát már hónapokkal ezelőtt háromtagú likvidáló bizottság kezelte, amely pontos leltárt vtet fel a vagyonállagról. Két hónappal ezelőtt bírósági határozat alapján a feloszlott társulat egész vagyona a kereskedelmi és iparkamara tulajdonába ment át. A likvidáló bizottság meg is kezdte a leltár átadását, amely még nem fejeződött be.

Közben azonban tisztázatlan maradt az a kérdés, hogy a feloszlott Lloyd-társulat adósságaiért kit terhelhet a jogi felelősség. A tábla elé éppen most került egy ilyen ügy, amelyben a Lloyd-társulat szerepelt alperesként egy temesvári nagybankkal szemben.

Évekkel ezelőtt a társulat félmillió kölcsönt vett fel a banktól, amely később peresítette a követelést. Első fokon a bank nyerte meg a pert, mire a társulat haladéktól fellebbezett. Most került a tábla elé az ügy, közben azonban Lloyd-társulat megszűnt különálló jogi személyiség lenni. A bank képviselője fenntartotta az egész követelést, amelynek sürgős megítélését kérte a feloszlott társulat jogutódjával szemben. A tábla azonban nem látta tisztázottnak a jogi személyiség, valamint a jogutódtnak kérdését és ezért több tanu beidézését rendelte el, majd a tárgyalást elhalasztotta.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, június 20.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, étvend, orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sporthírek. 13.15: Délvidéki dalok hanglemezek. 14.10: Hírek. 14.30: Filmzene. 15.10: Időszéri közlemények. 19: Időjelzés. 19.02: Tudományos krónika. 19.20: „Bajkál” balalajakzenekar. 19.40: Híres hegedűsök és zongoristák hanglemezei. 20.10: Jean Moruzzi előadása a lángelméről. 20.25: „Régi Bucuresti”, Horia Furtună hangjátéka. 21.15: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 22: Hírek. 23.15: A Stanescu testvérek zenekarának hangversenye. 23.45: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Katonazene. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.45: Hírek. 18.40: Cigányzene. 19.40: Helyszíni közvetítés Sopronból. 20.15: Hírek. 20.25: A rádió szalonzenekara. 22.10: Margaret Couper holland népdalok énekel. 22.40: Hírek. 23: Beszékart-zenekar. 0: Táncclemezek. 1.06: Hírek.

Mün

A szlovák
Hogy

Az alábbi
ismert

Prága, június 17. bolyongók Bécs vélel vagyok felnyitja az ember legvégső határát. ges engedélyre k. togethassam Pr. annyira otthonos. vák köztársaság. engdély megszerz. mint ahogy azt a. mam sem volt a. is a Gestapo hoz. gem, azon kiterj. szervezetére, am. sorsa fölött örök. zalmas legenda k.

A harmadik nap. ó bajor dialektus. szállók és étterm. tők bajor és szász. hogy a titkos ren. osztrák államrend. foglalja le a Geh. széles váróteremb. mintegy száz zen. ter hosszú SS leg. mat, majd a jobb. csoporthoz utal, a. hogy az árják csog. a várakozókat, ak. gött tünnek el. V. áltják, de nagy m. álló rendőr egy re. amelyet csak most. kanyargós folyosó. gozósobában talál. arra, hogy a beren. nek egyetlen disze. függöny mögül a. uniformisában imp. bába. Személyben ny. hások különös érde. maga a főnök kivá. Beszélgetés indul. lyet a főnök kétség. máciai készséggel i. szem észre, hogy i. nak vetettek alá. Á. én számból már m. érdekelhetik. Örök. hogy mire szolgál. formáció, hogy pélo. hölgy ismerőseim, s. Egy szóval sikerült. lennem és ez nyilván. nőnek, mert kiad. weis“-ot. Csak utó. az egész egyszerü. pon át dolgoztak. azok személyi ada. akik a Csehszlovák. gedélyt kérték. Öss. ami multunkra von. járultak hozzá az. után a Gestapo me. politikai magatartá. jából kifogástalan é.

Prágába több ut. bet választottam, az. zet át, ezen az anny. kulaton, amely az. reülmények között s. va voltam a szlovák. hittem volna, hogy. kezés ennyire brutál. hivatalmoki banda. meg, amely a legfaj. sokba öltözve beron. és agresszíven. Ván. jöttek eszközölni. A. keztek minél bőszeb. szögtek a vagonban. a kérdés: ha az e. ilyen erőfikejtést k. sek ezek, ha komol. szó. És milyen szem. vány között, amely. legutolsó balkáni vá. kozik és a méltóság. zott, amellyel tegna. vákja tisztviselői fog. A konkluzió nyilván.

Münchentől Kladnóig...

A szlovák vezetők már sajnálják, hogy mit tettek márciusban. Hogyan fogadják a külföldi utast a szlovák határon

Az alábbi cikket Michael Stanho, c. ismert angol újságíró írta.

Prága, június 19. Két nap óta céltalanul bolyongok Bécs utcáin. Bár angol utlevéllel vagyok felfegyverkezve, amely megnyitja az ember előtt az utat a civilizáció legvégső határáig, pillanatnyilag különleges engedélyre kell várom, hogy meglátogathassam Prágát, ahol még a minap annyira otthonos voltam. A volt csehszlovák köztársaság területére való beutazási engedély megszerzése sokkal bonyolultabb, mint ahogy azt az ember elképzelné. Fogalmam sem volt arról, hogy mindenekeztől is a Gestapo hozzájárulásához van szükségem, azon kiterjedt német titkos rendőri szervezetére, amely a mai Németország sorsa fölött őrökdi és amelyről annyi borzalmas legenda kering.

A Gestaponál

A harmadik napon a szálló londinerje az ó bajor dialektusán közli velem (a bécsi szállók és éttermek személyzetét kicserélték bajor és szászországi alkalmazottakkal) hogy a titkos rendőrség kéret. Az egykori osztrák államrendőrségnek egész szárnyát foglalja le a Geheim Staatspolizei. Egy széles váróteremben, két csoportba osztva, mintegy száz személy várakozott. Két méter hosszú SS legény vizsgálja át iratimat, majd a jobboldalon álló nagyobbik csoporthoz utal, amelyről utólag kiderült, hogy az árjak csoportja. Sorra szólítják be a várakozókat, akik egy tölgyfaajtó mögött tűnnek el. Végül az én nevemet is kiáltják, de nagy meglepetésemre az ajtó mögött álló rendőr egy rejtett ajtó felé irányít, amelyet csak most vettem észre és néhány kanyargós folyosó után egy fényűző díszkocsyban találom magam. Nincs időm arra, hogy a berendezést csodáljam, amelynek egyetlen disze Hitler képe, midőn egy függöny mögül a Hitler testőrgárdájának uniformisában impozáns figura lép a szobába. Személyem nyilván a fekete egyenruhások különös érdeklődését keltette fel, ha maga a főnök kíván foglalkozni velem.

Beszélgőtet indul meg közöttünk, amelyet a főnök kétségkívül rendkívüli diplomáciai készséggel irányít. Csak később veszem észre, hogy lényegében kihallgatásnak vetettek alá. Am a főnök időközben az én számból már megtudott mindent, ami érdekelte. Örök titok marad számomra, hogy mire szolgál a Gestaponak az az információ, hogy például Prágában vannak-e hölgy ismerteim, s ha igen, melyek azok? Egy szóval sikerült minél indiszkrétnek lennem és ez nyilvánvalóan tetszik a főnöknek, mert kiadja a szükséges „Ausweis“-ot. Csak utólag tudtam meg, hogy az egész egyszerű formáság volt. Két napon át dolgoztak detektívek és ágenszek azok személyi adatainak összehordásán, akik a Csehszlovákiába való beutazási engedélyt kérték. Összegyűjtötték mindent, ami multunkra vonatkozott és csak azután járultak hozzá az Ausweis kiadásához, miután a Gestapo meggyőződött arról, hogy politikai magatartásunk a rezsim szempontjából kifogástalan és multunk foltatlan.

Ismerkedés Szlovákiával

Prágába több ut vezet. En a legrövidebbet választottam, azt, amely Szlovákián vezet át, ezen az annyira furcsa politikai alakulaton, amely az év tavaszán ismert körülmények között született meg. Informálva voltam a szlovákiai állapotokról, de nem hittem volna, hogy a valósággal való érintkezés ennyire brutális lesz. Szlovákiát egy hivatalnoki banda formájában ismertem meg, amely a legfantasztikusabb uniformisokba öltözve berontott fülkémbé, zajosan és agresszíven. Vám- és utlevélvizsgálatot jöttek eszközölni. A szlovákok, akik igyekeztek minél bőszőbb arcokat vágni, nyüzsgtek a vagonban. Önkéntelenül adódott a kérdés: ha az egyszerű vámvizsgálat ilyen erőfeszítést kíván tőlük, mire képesek ezek, ha komolyabb dolgokról volna szó. És milyen szembeszökő ellentét a látvány között, amellyel az ember ma már a legutolsó balkáni vámhivatalnál sem találkozik és a méltóságteljes magatartás között, amellyel tegnap az egykori Csehszlovákia tisztviselői fogadták a külföldi utast. A konklúzió nyilvánvaló: eltűnt egy rend-

állam, hogy helyébe egy zajos, a legelemből fegyelmet és komolyságot nélkülöző konglomerátum lépjen. Még bántóbb, mint e fegyelmetlen szlovákok viselkedése, az, hogy az ember pénzrel a zsebében érkezik Szlovákiába és nem tud mihez kezdeni vele. A pozsonyi kormány annyi rendeletet adott ki és annyiszor lepecsételte a csehszlovák pénzeket, hogy ember legyen, aki ezen a téren kiigazodik. Nem volt mit csodálkoznom, hogy midőn jegyet akartam váltani, csehszlovák pénzt nem találtak rendben. Más valutám nem volt és a lemaradás veszélye fenyegett.

Felfordulás és fejtelenség

A gondviselés azonban ezuttal is megjelent egy egyén képében, akinek külseje, faji szempontból igen sok kívánnivalót hagyott magután. Ez az egyén fülembé sugarta, hogy az állomásfőnök igen ügyes ember, aki bármely komplikációt kibogoz. Öt perc alatt bankjegyeimen rajta voltak a pecsétek, amelyek Szlovákiában szalónképpé tették őket. Az egész művelet mindössze 40 koronába került. A szlovákoknak a legrövidebb idő alatt sikerült szétüszíteteni, és kompromittálni egy állami közigazgatást, amelyről még tegnap el volt ismerve, hogy egyike a legtekélyesebbeknek és legbiztonságosabbaknak Európában. Ez a felfordulás és fejtelenség, amely a Szlovákiával való első érintkezésnél fogad, hír szerint a fiatal köztársaság összes intézményeit uralja. *Alig 90 napos önállóság után a szlovákoknak sikerült bebizonyítaniuk, hogy nem „álmalkotó elemek”, amit a prágai politikusok már régen tudtak és állítottak.*

Szlovákia abban a formában, ahogyan 1939 március 14-én életre hívták, nem olyan államszervezet, amely független életet élhet. Száz és ezer politikai és gazdasági érvelhetne e tény mellett felhozni, amelyről a legfantasztikusabb szlovák hazafiak is meggyőződtek már. Ők maguk tulajdonképpen nem független Szlovákiáért harcoltak, hanem Szlovákia autonómiájáért a Csehszlovák állam kereteiben. A független Szlovákia, amely a totális diplomácia szeszélyének alkotása, *fiktív alakulat, mely az első komolyabb nehézségnél össze fog omlani. Ez a meggyőződése azok többségének is, akik a szlovák nép sorsát vezetik és akik sajnálják ma márciusi magatartásukat, mert számot vetnek azzal, hogy vak eszközei voltak csupán egy politikának, amely mindenáron a csehszlovák állam szét darabolására törekedett.*

Lengyelországnak nincs mitől félnie!

A lengyel hadsereg nagyobb, mint a francia. Háboru esetére Lengyelország tökéletes önállóságra rendezkedhet be

Varsó, június 19. Pilsudski marsall özvegye — a modern Lengyelország megteremtőjének felesége bejelentette, hogy angol mintára fel öhajítja állítani a lengyel női segédhadsereget. Ezzel a lengyel hadsereg jelentősen megerősödik, de ezen kívül nagy elvi jelentőséggel is bír. Lengyelországnak ma a lakosságához képest szokatlanul nagy hadserege van. Ez az aránytalanság úgy állt elő, hogy a világháborúban több, mint egy millió előrehaladott korú ember halt meg, úgy, hogy a lakosság kor szerinti beosztása kedvező irányú eltolódást szenvedett. Ma a lengyel állampolgárok 50 százaléka 25 évnél fiatalabb és 66 százaléka 30 év alatt van. Ez azt jelenti, hogy Lengyelország a 34 millió lakossával nagyobb hadsereget mozgósíthat, mint Franciaország a 41 millió lakossával. A jelenleg katonai szolgálata behívott hadsereg csaknem olyan hatalmas, mint a német. A háboru utáni években 20-tól 25-ig a restauráció korában, fiatal és optimista köztársaságban 510.000 gyermek született évenként, míg a legyőzött, kétszer annyi lakossal bíró Németországban összesen 675.000.

Igy a lengyel hadsereg ereje igen jelen-

És észrevétlenül kihangsúlyozni...

Mit kíván Ön attól a pudertől, amelyet állandó használatra kiválaszt?

A jó puder olyan, mint egy leheletfinom fátyol, amely alól kivillan az arc bőr életszíne, azonban a teint sokkal finomabb, tisztább, szebb és mégis természetes.

Ilyen a Three Flowers puder. — Vásároljon még ma egy dobozzal és a használatban további kitűnő tulajdonságokat fog felfedezni: leheletfinoman osztodik szét az arcon, nagyszerűen tapad és finom, diszkrét illata van. Mindez szebbé és vonzóbbá teszi az Ön megjelenését.

H U D N U T

Puder és Krém

A mult helyreállítására kevés kilátás van. Meg kell tehát menteni a jövőt. Ez ma a szlovákok jelszava és ezen a címen ismét három csoportba oszlanak meg, mindegyik a maga felfogása és érdekei szerint keresve a nemzet boldogulását. Tiso hívei a német birodalommal való kapcsolatok kimélyítésében látják a menekülést. Az elhunyt Hlinka hívei a pánszláv eszme jegyében egy nagy szláv hatalomhoz való csatlakozást követelnek, amely adott esetben csak Lengyelország lehet. Egy harmadik áramlat, amelyhez Tuka hívei tartoznak, Szlovákiának Magyarországhoz való csatlakozásáért küzd. A fiatal, háromhónapos köz-

társaságot ismét belső harcok assák alá es olyan nehézségek, amelyekkel nagymultú államok is nehezen bírkóznának meg. De nehogy azt képzelje valaki, hogy a Szlovákia sorsát a szlovákok fogják eldönteni. A szlovákok ismét illúziókban ringatják magukat. Már pedig fölöttük nem Pozsonyban, hanem Berlinben fognak dönteni. Tulajdonképpen nagyjelentőségű politikai érdekek forognak itt kockán és mindenekelőtt is Németország Közép-Európába való expanziójának lehetősége. Eppen ezért a német birodalom nem engedheti meg magának az őszinte és lojális politika hasznát a kis Szlovákiával szemben.

Lengyelország legnagyobb gondját a lakosság ellátása képezi. A balti puszták néhány nap alatt kimerülnek és akkor csak a Fekete tenger marad hátra — Románián keresztül. Ezért Lengyelország éveken keresztül az önelátásra készült. Megelőzték azt a lehetőséget, ha elválnák őket a felső-sziléziai érc- és vasbányáktól és a két évvel ezelőtt kapott 25 millió font kölcsönrel új ipari központokat teremtettek. Ez a terület a Visztula között fekszik és részben a régi helyiségekből áll, melyeknek lakossága 1000 százalékkal megnövekedett, részben új városokból, egyenként 30.000 lakossal. — Igen sok óriás gyár naponta rengeteg hadianyagot gyárt. Ezen a nehezen behatolható területen jelentékeny mennyiségű élelmiszeri anyagot halmozottak fel.

Ilyen módon Lengyelország a háboru első heteiben minden képpen biztosítani tudja saját készletéből az ellátását, amíg segítségére tud jönni Oroszország és a nyugati hatalmak.

A petróleumvállalatok a Közép-Keletről bankgarancia nélkül exportálhatják. A Banca Naționala körlevelet intézett a petróleumvállalatokhoz, amelyben közölte, hogy Palesztinába, Egyiptomba, Szíriába és Tuniszba bankgarancia nélkül exportálhatják, ha az ellenértékéről — a lebonyolítást követően 48 óra belül — saját csekkjeiket letétbe helyezik a Banca Naționala központjánál.

JUNIUS 20.
nemrég elhunyt
tevékenységéről
artott referátumot.
1938-ban összesen
közép- és kelet-
nek 80 százaléka
menekült volt. 20
ai kivándorló. Az
fele az Egyesült
A HICEM se-
zsidó vándorolt ki
Németországból. A
5036 zsidó vándor-
gított a kivándor-
szerzett amerikai
CEEM, amivel 100
beutazását tette
alkozott a jelentés
ek 1800 emigráns-
tengeren bolyong-
a helyi bizottsá-
seinek eredménye-
rtraszállani Dél-
n volt visszatérni
ans ügyében —
hajó utasai is, —
malások és ezeknek
ások nem lesznek
metországba.
a tevékenységre
olt Csehszlovákiá-
Franciaországban
a, hogy az utóbbi
sek történetek ab-
vándorlói leheto-
nekültek száma a
hajtolt választotta
tolt Lloyd-
gáiéri?
az Uj Kelet tud.)
ri Lloyd-társula-
könyv határo-
A társulat va-
zeloit háromtagu
e, amely pontos
állagról. Két hó-
tározat alapján a
z vagyona a ke-
ara tulajdonába
ság meg is kezd-
y még nem feje-
atlan maradt az
ott Lloyd-társu-
et a jogi felelős-
ost került egy
yd-társulat sze-
emesvári nagy-
társulat félmil-
ntól, amely ké-
ést. Első fokoz-
mire a társulat
st került a táb-
ban Lloyd-tár-
ogi személyiség
fenntartotta az
sürgős megité-
ársulat jogutód-
ban nem látta
viség, valamint
rt több tanu be-
a tárgyalást el-

SOR
torna, étrend,
mezek. 13: Idő-
Dévidéki dalok
14.30: Filmzene.
19: Időjelzés.
19.20: „Bajkál”
s hegedűsök és
0: Jean Moruzzi
5: „Régi Bucu-
téma. 21.15: A
ngverseny. 22:
érek zenekará-
érek francia és
érek, hangleme-
zene. 13.40: Hi-
: Hírek. 17.45:
9.40: Helyszíni
érek. 20.25: A
argaret Coupe-
22.40: Hírek.
lemezek. 1.06:

HAVANNA
A HÍRES

Lithinés du D'Gustin

HIGÉNIKUS ITAL
HUSIT
KELLEMEI
KONYU

OVAKODJON AZ UTANZATÓKTÓL

HIREK

Nyolc tanács Angliába emigrált zsidóknak

A londoni zsidó segítőbizottság 26 oldalas könyvecskét adott ki angol és német nyelven az Anglia területére érkező zsidó emigránsok kiiktatására. A könyvecske sok hasznos tanáccsal és útmutatással szolgál az emigránsok számára, egyik fejezetében pedig igen figyelemre méltó tanácsokat ad a zsidó emigránsok viselkedésére.

Pontokba foglalva ezeket írja a könyv: 1. Fordítsd minden szabad idődet azonnal az angol nyelv és kiejtés minél tökéletesebb elsajátítására.

2. Az utcán és nyilvános közlekedési eszközökön beszélj angolul, még ha nem is beszélsz tökéletesen és ne beszélj hangosan.

3. Ne kritizáld az angol kormányt és az angol szokásokat. Ne hajtogasd folyton, hogy ezt, vagy azt mennyivel jobban csinálják Németországban. Lehet, hogy igaz van, de viselkedésed semmiesetre sem lesz rokonszenves az angolok szemében.

4. Ne csatlakozz semmiféle politikai szervezethez és tartsd távol magad mindenféle politikai tevékenységtől.

5. Ne kelts feltűnést hangos beszéddel vagy feltűnő öltözködéssel. Az angolok semmit sem gyűlölnék jobban, mint a feltűnéskeltést akár viselkedésben, akár öltözködésben. Az angolok jobban szeretik, ha tulszerű vagy, mint ha dicsekszel. Az angolok többre becsülik, a jó modort, mint a fitogtatót gazdagságot.

6. Próbáld lesajátítani az angol szokásokat úgy a társadalmi, mint az üzleti érintkezésben.

7. Ne várd, hogy az angolok nyomban meghívjanak otthonukba. Az angoloknak hosszú időre van szükségük ahhoz, hogy megnyissák házukat idegenek előtt.

8. Szóban és tetteiben tanúsíts önbizalmat és hangoztasd, hogy jobb jövő vár rád.

A röpirat azzal végződik, hogy vastagbélis felhívással fordul a zsidó emigránsokhoz: légy lojális minden körülmények között vendéglátó házigazdához, Angliához!

VACSORA A KIRÁLYI PALOTÁBAN. Bucurestiből jelentik: Tegnap este 9 órakor a királyi palotában vacsora volt, amelyen öfelségén kívül Calinescu miniszterelnök, George Hector, a nemzetközi lovasszövetség főtitkára és a nemzetközi akadály-versenyen résztvevő tisztok voltak jelen.

Időjárásjelentés. A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint mára a következő időjárás várható: emelkedő légnyomás, váltakozó felhőzet, muló jellegű borulással. Enyhé északj és keleti légáramlás, hőemelkedés, esők, főleg délen.

Alexejev, az orosz repülés hőse, elfindult a sarkvidékre. Moszkvából jelentik: Alexejev, az orosz repülés hőse, vasárnap Moszkvából utnak indult a sarkvidék felé SSSR 207. típusú géppel. Utjának célja az északi tengeri átjáró felderítése és a Nova Zemlia, valamint a Laptev-tenger közti utszakaszon légi támpontok kijelölése.

Arokba zuhan egy autobus. Bucurestiből jelentik: Neholesi közelében egy társasgépkocsi, amelyben 25 kiránduló ült, arokba zuhan. Egy M. Bonciu nevű fiatalember meghalt, a sofőr és hat utas súlyosan megsebesültek, a többiek könnyebb sérüléseket szenvedtek.

Franco tábornok Bilbaóban. Bilbaóból jelentik: Franco tábornok vasárnap ideérkezett és résztvevett a köztársasági uralom alól való felszabadítás idején elesettek emlékmű-nepélyén.

Letartóztatták a magyar nemzeti szocialista párt 28 tagját. Budapestről jelentik: A magyar nemzeti szocialista párt 28 tagját letartóztatták, mert egyik társuk temetésén a betiltott egyezményében jelentek meg.

— Öngyilkos lett két brailai munkanélküli. Brailából jelentik: Egy gabonatüzelésben felakasztotta magát Nicolae Lupu 41 éves tulceai származású munkás, aki nosszu idő óta munka nélkül tengődött. Ilie Popazu ugyan-csak munkanélkülisége miatt lakásán elvágta nyakát. 64 éves volt.

— Révbeérték a Saint Louis menekültjei. Antwerpenből jelentik: A Saint Louis menekültjei közül 517-et áttettek a Rhakodis fedélzetére, amely Boulogneba szállítja őket. 250 menekültet Southamptonba visznek.

— A prefektus rendelete a lakástáblákról és házmeisterekről. Manole Enescu ezredes, vármegyei prefektus rendeletet adott ki, amely az összes háztulajdonosokat kötelezi, hogy a házában levő lakásokat megszámozzák és ezt táblácska útján tüntessék fel, amely a következő felirattal viseli: „Apartamentul No...”. A rendelet felhívja a háztulajdonosokat figyelmét arra, hogy házgondokok és portások csak abban az esetben alkalmazhatók, ha e hivatás gyakorlására feljogosító igazolvánnyal rendelkeznek, amelyet a cluj rendőrség népesedési osztálya bocsát ki Cluj városa részére. Az összes háztulajdonosok kötelesek a ház bejáratánál feltüntetni a lakók névsorát. A portás lakásánál feltüntetendő a személyzet, amelyet a háztulajdonos a házall kapcsolatosan foglalkoztat. A rendelet ellen vétőket 2000 lej pénzbüntetéssel sújtják.

— Tűz egy bucaresti olajraktárban. Bucurestiből jelentik: A Baratiei uton levő David Hellmann-féle olajraktárban ma délelőtt tűz ütött ki. A tüzoltók gyors beavatkozásának köszönhető, hogy a lángok nem csaptak át a szomszédos épületekre is.

— Rövid bel- és külföldi hírek. Londonból jelentik, hogy Providence rhodesiai városban tűz ütött ki. Két öregember szennéégett, 25 ember megsebesült, köztük ötnék az állapota súlyos. — Geblescu Dan belgrádi követségi titkár Románia prágai főkonzuljává nevezték ki Julius elseji kezdettel. — Newyorkból jelentik, hogy Minneapolis városa környékén rendkívül heves orkán pusztított. Száz ház beomlott, a halottak száma 11, a sebesülteké 60. — Egy bécsi, falusiakkal telt gépkocsi szakadékbá zuhanat a Grosslockner egyik lejtőjéről. A katasztrófának 10 halottja és 95 sebesültje van. — Az utóbbi napok eszései súlyos áradásokat okoztak Morva- és Csehországban. — Az Atlantic Clipper vasárnap este a portugál fővárosba érkezett. — A Bucuresti melletti Pasarea kolostorban tegnap tűz ütött ki. Az épület egyik szárnya leégett. Reggelre sikerült a veszedelmet lokalizálni.

— Orvosi hír. Dr. Reich Izidor belgyógyász rendelését szív- és véréredénybetegék részére megkezdte. Băile Buzias, Str. Avram Iancu 22. szám alatt.

Capitol Muzgó

PREMIER!

A botrány bolondjai

Pazar, ötletes, zenés, énekes vígjáték!

Főszereplők:

CAROLE LOMBARD

és Fernand GRAVEY.

A film előtt: Uj Paramount világhírű, mely a legújabb érdekes világeseményeket hozza

— A pénzügyigazgatóság közleményei. A kolozsvári pénzügyigazgatóság köztudomásra hozza, hogy az autókra vonatkozó adóügyi engedélyek kiállítására és rektifikálására naponta kizárólag reggel 8—10 óra között történik a pénzügyigazgatóság második emeletén, 9. sz. szobában június 30-ig bezárólag. Az érdekeltek tartoznak ezt figyelembe venni, a törvényes szankciók elkerülése végett. — Egy másik közlemény a kávéosok figyelmét felhívja arra, hogy zene, vagy más attrakciók, mint biliárd, táblajáték, tekejáték bevezetéséhez adóügyi engedélyre van szükségük és e célból kötelesek a pénzügyigazgatósághoz deklarációt benyújtani még abban az esetben is, ha az engedélyt csupán egyetlen napra kérik. Mindazokat, akik az engedélyt nem tudnák felmutatni, 60.000 lej büntetéssel sújtják és az 1939 április elsejei látványosságai adótörvény 75. szakaszában előirt adó megfizetésére kötelezik. I. Soareanu pénzügyigazgató, A. Pop rezortfőnök.

— Házasság. Kappel Áron és Perlmutter Médi szívesen látják rokonaikat és ismerőseiket június 20-án, este fél 8-kor, a Str. Gen. Poetas 8. sz. alatt tartandó esküvőjükre.

— Házasság. Blatt Mária (Baba) és dr. Fränkel Miksa házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Halálhíradás. Rosenfeld Ferenc és György, a Haggibbor két volt kiváló labdarúgója súlyos csapást szenvedtek édesatyjuk elhalálásaival, akinek temetése vasárnap volt, nagy részvét mellett.

— Autószerecséltenség a Brassó—Ploesti közötti országúton. Bucurestiből jelentik: A Brassó—Ploesti közötti országúton, Darste község közelében, egy gépkocsi telefonpóznának rohant és felborult. Utasai közül Margareta Filip színésznő súlyosan megsebesült.

EGYESÜLETI ÉLET

— A kolozsvári Wizo előadássorozatában ma, június 20-án délután 4 órai kezdettel dr. Handler Elza (Temesvár), a Wizo elnöknője tart előadást. Az előadás a Concordia klubban lesz. A hölgyek minél nagyobb számban való megjelenését kéri a vezetőség.

— Halálhíradások Szatmár megyében. Szatmárról jelentik: Mermelstein Izidor, a halmi hitközség köztisztviselőben álló elnöke 62 éves korában hirtelen elhunyt. Halála széles körben mély részvétet keltett, mert játékos-szívi egyéniség volt, hithű zsidó és a cionista szervezetnek évtizedek óta vezető tagja és uttörő munkása. — Ugyancsak most halt meg Kolb Dávid szatmári nyersbörkereskedő, a szatmári zsidó társadalom közismert tagja. Halálát hosszas szenvedés előzte meg. Közé 64 éves volt és ezalatt sokat tett a szegény zsidóság érdekében.

— Eltemették Hochmann Jakabot. Vasárnap délelőtt temették a chevra székházából nagy részvét mellett Hochmann Jakabot, a kolozsvári zsidóság kiváló polgárát. Erdemeit Glasner Akiba főbbi jellemezte megindító szavakkal, a hitközség vesztességét pedig Weisz Gyula, az ortodox hitközség elnöke könnyekkel megható bucsuzóban tolmácsolta.

— Rabbivizsgák. A kultuszminisztérium illetékes ügyosztályának vezetőjétől nyert felhatalmazás kapcsán Glasner Akiba főbbi, a rabbivizsgáztató bizottság tagja, az alábbiakat közli: A f. évi rabbivizsgák terminusa jul. hó 4., 5., 6. napjaiban lett megállapítva. Vizsgára jelentkezhetnek 18. életévüket betöltött jelöltek, akik valamilyen itteni rabbiskolát (jesivát) végeztek és arról bizonyítványt mutatnak fel. A vizsgára való jelentkezéshez szükséges okmányok: a) születési bizonyítvány, b) certificat de nationalitate, dupá revizuire, c) bizonyítvány a végzett tanulmányokról, d) 1000.— (egyezer) lej vizsgadíj. Ezen okmányok legkésőbb f. évi jun. hó 30-ig küldendők be a Ministerul Cultelor si Artelor, Direcțiunea Culturală Minoritare Bucuresti, Str. Spiru Haret címre (ajánlott levélben a kényvényt kellően felbélyegezve). Ezen vizsga a kultuszminisztérium helyiségében tartatik meg, a minisztérium delegátusai, vizsgáló bizottság előtt. Eltérően az eddigi rendszertől, a rabbikar részéről ezen a vizsgán az alkalommal csak dr. Niemerover Jacob szenátor-sefrabin vesz részt a vizsgáló bizottságban, míg a vizsgáló bizottság többi tagjai a következő vizsgákon fognak résztvenni egyenként, úgy, hogy minden vizsgán egy más-más rabbi vesz részt. Ugyanezt az értesítést küldte be az Uj Keletnek közlésre az Erdély-Bánati Országos Izr. Iroda központi irodája is.

Raoul Șorban és Peer Merlőe tárlata

A királyi helytartóság üvegtermében két érdekes kiállítás nyílt meg tegnap: Raoul Șorban kép- és Peer Merlőe dán művész szobor-tárlata.

Raoul Șorban impresszionista festő, de ezen az irányzaton belül egyéni utakon jár. Leegyszerűsített kifejező-eszközei hangsúlyozottabbá teszik mondanivalójának lényegét, amelyek nem fognak át széles területeket, de pontosak és leszűrtek. Egy-egy téma behatódóan foglalkoztatja, miért is egy és ugyanazon téma variálódik képein; más és más vonatkozásokban és árnyalatokban fogja meg őket.

Színeinek összhangja meglepő; a színeket magukért a színekért szereti, de ezek a színek mindig mély és átértett hangulatokat fejeznek ki: egy-egy táj, egy városrészes hangulatát, melyeken a művész éltelenül és mégis borongó kedélye ömlik el.

Portréi nem a külső, hanem a belső hasonlatosságra törekszenek; a rejtettet, a felülletes pillantással meg nem láthatót, fel nem fedezhető igyeksenek megrögzíteni az arcokon, a tekintetekben, az egész habituson.

Csendéletein friss, élénk színek ragyognak. Már az a körülmény is, hogy főleg pasztelleket fest, azt igazolja, hogy Șorban a lágy, elomló, halk és diszkrét témák kedvelője. Félőn kerül a hangosság: finom és kiváló ízlésű emberek számára igyekszik közvetíteni a természet és az ember jelenséglágát. Számára a kész, adódó, iskolás formák viszonylagos értékek, impresszionizmus inkább csak egy látási módot, mint beállítottságot jelez. A természetben — magát, magát — a természettel igyekszik kifejezni; a formák és színek lírikusa tehát s így képein át is a szívekhez, a hangulatokhoz szól inkább, mint a szórakozást kereső szemekhez.

Raoul Șorban képei nagyon érdemesek arra, hogy minél többen nézzék meg őket. Erdélyi pikuránkban új értéket jelentenek s egy komoly sikerekre hivatott művészi pályája első éttápját jelzik.

Peer Merlőe dán szobrász, aki Erdélybe valószínűleg új témákért látogatott el, Șorban impresszionista művészetével szemben, az egyéni utakon járó új-klasszicizmus képviselője. Pompás formaművész, érzelmi és egyben gyöngéd, aki a női test vonalait anynyi ihletettséggel, rátermettséggel és művészi odaadással faragja fába, hogy szinte az élet melegségét érezzük feketeszínű, csiszolt, tómpán fénylő szobrain.

A mozdulat szerelme; hibátlan, szinte görögös tisztaságu táncosnő-szobrain a lábak és a karok lendületei csaknem zenei hatásúak. Eszményesítő, minden érdességet letaragó stílusa az ókori klasszikusokra emlékeztet; ennek ellenére modern művész. Női alakjai mentesek minden ókori teltségűtől, karcsúak, mértékkel formásak. Bár a hangsúly minden szobraán az alakra van téve, mégis szoborba örökített nőalakjainak arckifejezései is élénkek, jellemzők, finoman érzékek.

Nagyon örvendünk, hogy ez a tehetséges dán szobrász nálunk is kiállított, mert műpártoló közönségünknek így alkalma nyílik nagyon becses, művészileg maradandó értékű szobrok vásárlására.

Kiállításán feltűnnek hasonlíthatatlanul kecses állatszobrai; ezek — úgy hisszük — Erdélyi állatvilágból mintázódtak.

Aki a tiszta, zavartalan, minden problematikától mentes széppben akar gyönyörködni, az feltétlenül nézze meg ezeket a nemes szobrokat, annál is inkább, mert amilyen gazdag az erdélyi képzőművészet jó, sőt kimagasló jelentőségű felstóművészekben, annál ritkábbak a jó szobrászok és így a jó szobrok látásának lehetőségei.

A tárlat díjtalanul megtekinthető és délelőtt-délután a közönség rendelkezésére áll. Salamon László.

SZERKESZTŐ ÜZENETEK

L. A., Sanislau. A kért cikkeket nem árusíthatja.

Súlyos

18 h

Haifa, június 19. bant hétfőn délelőtt arab halott és sebe. Egy másik bomba negyedben robbant. nal megtették az timentések elfojtásá megszallták. Az cirkálnak.

Haifa, június 19. arab piacon tegnap nak 18 halalos és. A merénylet szinhe. A vértöcsében h összekeveredve hev. A környező házak rendőrhivatalt súly banás. A merényle uccákat ajtó. és ab Segélyautók, magá elkobzott teherautó hogy kórházba szá katonaság kordon helye körül, hog amely kódbalások len. Félő, hogy Palesztinában. Jeruzsálemben té

A THALIA MOZ Kettős műsorban

A

A sk elv hangozt

Oslo, június 19. közelemben vasárnap lyen résztvettek miniszterelnökei a demokrácia napja Nygaaarvoit törve tette kartársait és északi országok ne meznek. Szükség állam a jelen k működést fejtsen nem szabad senki államok bizonyíta hogy a boldogság ni belső szabadsá

Me szerz

A Hivatalos J Jent a gázalar vény végrehajt törvény értelmé adókat arra kö taik részére má gázalarcokat és ki. Az így kifit adók hathavi r kalmazottaitól

A most meg ugy intézkedik, tak gázalarcait, ban, valamint

Ha REUMA.

Felvilágosítás viseletnél: TU fűrdőhelyen:

Súlyos bombamerénylet a haifai arab piacon

18 halott és 24 sebesült maradt a helyszínen

Haifa, június 19. (Rador). Erős bomba robbant hétfőn délelőtt az arab piacon. Harminc arab halott és sebesült maradt a helyszínen. Egy másik bomba a Hadar Hakarmel zsidó negyedben robbant. Az angol hatóságok azonnal megtették az intézkedéseket, esetleges tüntetések elfojtására. A város főbb pontjait megszállták. Az utcákon katonai járőrök cirkálnak.

Haifa, június 19. Ujabb jelentés szerint az arab piacon tegnap reggel történt robbanásnak 18 halál és 24 sebesült áldozata van. A merénylet színhelye borzalmas képet nyújt. A vértócsában heverő emberi testrészek összekeveredve hevernek az állati hullakkal. A környező házakat, főleg pedig a kerületi rendőrhivatalt súlyosan megrongálta a robbanás. A merénylet színhelye közelében levő utcákat ajtó- és ablakronccok torlaszolták el. Segélyautók, magánautók és a hatóság által elkobzott teherautók robbogtak a helyszínrre, hogy kórházba szállítsák a sebesülteket. A katonaság kordont vont a merénylet színhelye körül, hogy távoztassa a tömeget, amely kódbalásokkal tüntetett a zsidók ellen. Félő, hogy újabb vizsály robban ki Palesztinában.

Jeruzsálemben több zsidó megtámadott egy

arab asszonyt, akit azzal gyanúsítottak, hogy zöldséges kosarában ő szállította a bombát. Végül is a rendőrség lépett közbe. Egy jeruzsálemi iskolaiügyi inspektort meggyilkoltak. A gyilkost letartóztatták. A haifai német konzulátus előtt egy csoport arab asszonyt, akik tüntetést kíséreltek meg, szétoszlatott a rendőrség.

Visszamenő hatállyal léptetik életbe a földvásárlási tilalmat

Jeruzsálem, június 19. A palesztinai angol gyarmati hatóságok felhívást intéztek a zsidóknak, hogy ne vásároljanak földet, mert a fervezett földvásárlási tilalmat visszamenő hatállyal léptetik életbe. A felhívás közli, hogy a Fehér Könyv is kilitátsba helyezi a földvásárlási tilalmat. Az erről szóló rendeletet a napokban teszik közzé. A földvásárlási tilalom — hangzik a felhívás — május 10-ikén lép életbe, ennél fogva a május 10-ike óta történt földvásárlások jogszerint érvénytelenek lesznek. A földvásárlási tilalmat nem terjesztik ki ugyan az egész országra, de ennek ellenére felszólítják a zsidóságot, hogy szüntesse be a földvásárlást az egész országban.

A THALIA MOZGÓBAN a közönség kérésére prolongálva: AZ UTOLSÓ GANGSZTER kettős műsorban Jeanette MacDonald legszebb operettjével, a TARANTELLA-val csütörtöktől a szezon meglepetése! Világfilm!

A FEKETE SAS!

Ilyet csak egyszer az életben láthatunk!

A skandináv államok szabad- elvűségét és semlegességét hangoztatták a norvég, svéd és dán miniszterelnökök „az északi demokrácia napján“

Oslo, június 19. Haldenben, a svéd határ közelében vasárnap munkágyűlés volt, amelyen résztvettek a három skandináv állam miniszterelnökei is. A gyűlést „az északi demokrácia napja“ alkalmából rendezték. Nygaaarvoit norvég miniszterelnök köszöntötte kártársait és azt hangoztatta, hogy az északi országok népei minden diktatúrát elutasítanak. Szükség van arra, hogy a három állam a jelen körülmények között együttműködést fejtsen ki, de tevékenységüknek nem szabad senki ellen irányulnia. Az északi államok bizonyítani kívánják — mondotta —, hogy a boldogság és biztonság csak az egyéni belső szabadság és a különböző országok

közi békek együttműködés által érhető el. Hanson svéd miniszterelnök méltatta a három skandináv állam politikai állhatóságát. Stauning dán miniszterelnök azt az egyre fokozódó fejlődést hangsúlyozta ki, aminek a demokratikus rendszerben élő skandináv államok örvendenek. Országaink nem kedveznek semmilyen idegen mozgalomnak. A skandináv népek semleges szövetségben maradnak, amely nem hajlandó az erőszakot alkalmazni másokkal szemben, amíg azok meg nem sértik semlegességüket. Ha a béke megszűnne, egyetlen ország sem számíthatna valamelyik északi állam segítségére.

Megjelent a gázálcok beszerzéséről szóló törvény végrehajtási utasítása

A Hivatalos Lap 128-as számában megjelent a gázálcok beszerzéséről szóló törvény végrehajtási utasítása. Az említett törvény értelmében tudvalevőleg a munkaadókat arra kötelezték, hogy alkalmazottaik részére május 31-ig rendeljék meg a gázálcokat és azok ellenértékét fizessék ki. Az így kifizetett összegeket a munkaadók hathavi részletben hajthatják be alkalmazottaiktól.

A most megjelent végrehajtási utasítás úgy intézkedik, hogy mindazon alkalmazottak gázálcokat, akik a légvédelmi osztagokban, valamint az erre vonatkozó mozgósítási könyvecskéikben szerepelnek, a vállalat helyiségébe kell megőrizni, még pedig szakszerűen a végrehajtás előírásainak megfelelően. Azon vállalatok esetében, ahol az ilyen alkalmazottak száma a kétszázat nem haladja meg, a gázálcot külön, e célra készített szekrényben kell megőrizni. Az említett szekrények a légügyi minisztérium által jóváhagyott minta alapján készítenedik el.

Azon vállalatok viszont, amelyek alkalmazottainak száma a kétszázat meghaladja, külön szobát kell berendezzenek a gázálcok megőrzésére. A szabályzatban fel-

vezetett utasítások szerint a gázálcokat az alkalmazottaknak át kell adni, akiknek a munkaadóknak meg kell adni a szükséges iratokat. A gázálcokat az alkalmazottaknak át kell adni, akiknek a munkaadóknak meg kell adni a szükséges iratokat. A gázálcokat az alkalmazottaknak át kell adni, akiknek a munkaadóknak meg kell adni a szükséges iratokat.

Ha REUMA, SKIROFULA, KÖSZVÉNY, PAIZSMIRIGY és NŐI betegségekben, stb. szenved, úgy csináljon egy

meleg iszapkurát

5.900 — 7.000 Lei-es
nagyon mérsékelt áron és teljesen kigyógyul.

Felvilágosítások és mérsékelt áru fizetek kaphatók minden utazási irodában és a képviselőnél: TURISMUL MONDIAL Bucuresti, Calea Victoriei 60. Telefon 5-35-07 és a fűrdőhelyen: GRAND HOTEL MOVILA, BAILOR, valamint VILA MODERNA igazgatóságánál. Telefon 1.

CARMEN-SYLVA

Fekete tenger. 50%-os VASUTI KEDVEZMÉNY.

nem sorolt alkalmazottak gázálcokat egyenként őrzik meg, a vállalatok azonban nem utasíthatják vissza az alkalmazottaknak a megőrzésre irányuló kéréseit.

A vállalatok által őrzött gázálcokat címkékkel kell ellátni, hogy ne cserélődjenek össze.

A mozgósítási könyvecskébe beirt alkalmazottak a vállalatától való eltávozásukkor magukkal viszik álcokaikat.

A gázálcok őrzésére szolgáló szobák a padlás nélküli, többemeletes házakban nem lehetnek a legfelső emeleten. A szobák deszkával legyenek kipadozva. Beton alapzat esetén azt 1,5 cm. vastag aszfaltréteggel kell bevonni és e felé kell deszkapadozatot vonni. Az ablakok nyugat felé kell nézzenek, vagy amennyiben ez nem lehetséges, át nem látszó székaredőnyökkel kell ellátni. A szoba teljesen száraz kell legyen.

A szobát akkor kell szellőztetni, mikor a külső hőmérséklet legközelebb áll a szoba hőmérsékletéhez, ezenkívül a szoba sarkai-ba dobozokban mézsdarabokat kell elhelyezni.

Minden köbméterre egy félkiló meszet kell számítani. A szoba hőmérséklete 20 és 40 Celsius fok meleg között lehet. Más anyagokat ebben a szobában nem szabad tartani. A ládákat, melyekben a gázálcokat őrzik, egy fél méterre a falaktól és másfél méterre a kályháktól kell elhelyezni. A gyakorlat céljaira szolgáló álcokat gondosan kell kezelni.

A járvány elkerülése végett a gyakorlat céljaira használt álcokat fertőtleníteni kell. Az álcok karbantartását felügyelőbizottságok ellenőrzik és gondatlanság esetén jegyzőkönyvet vesznek fel. Háborúban

TESTA

azonnal - csillapít
NEM-FÁJDALMAT-FEJFÁJÁS
IDEGZSÁBA-FOGFÁJÁS
INFLUENZANÁL-HÜLESNÉL

az álcokat tulajdonosaik maguknál hordják, munkaidőben pedig a munkahely közelében kell őrizni.

A vállalatok az álcok átadásával egyidejűleg nyugtát kell adjanak alkalmazottaiknak az álcok árának kiegyenlítéséről.

Uj alkalmazottak alkalmazása esetén kérni kell az álcot és a nyugtát, annak igazolására, hogy az álcot nem kölcsön kérték.

Azok a gázálcok, amelyeknek ellenértékét nem egyenlítették ki a munkások teljesen — ha a munkások nem akarják a hátrálékos összeget kifizetni — a vállalat őrzetében maradnak, míg az ujonnan alkalmazott személyzet ki nem fizeti az ellenértéket. Akkor a levont összeget vissza kell téríteni az eltávozott alkalmazottaknak.

A szabályzat be nem tartása súlyos büntetést von maga után.

Titeanu sajtóminiszter beszéde a Silistrában felállított Ferdinánd király szobor leleplezésén

A kadrlateri kisebbség lojálisan együttműködik a többségi nemzettel

Bucuresti, június 19. A dobrozdai Silistrában tegnap leplezték le Ferdinánd király emlékművét. Titeanu sajtóminiszter ezalkalommal beszédet mondott, amelyben a három király alatt Románia részéről Dobruzsában végzett civilizatorikus tevékenységet méltatta. Ezután a kormány kisebbségi politikájára tért át Titeanu:

— Engedékenyek vagyunk, ami azonban nem féltékenység és türelmesek, ami nem gyen-

ség. Csakugyan igen sokat beszélnek a nálunk lévő kisebbségekről és nagyon keveset a román kisebbségekről, amelyek a mi határainkon túl élnek. A kadrlateri kisebbségek lojálisan együttműködnek a többségi nemzettel. Minden faluban található az örömekek ezen megnyilatkozásai, amelyek kétségkívül egy okos politika és társadalmi virágzás rendszerének következményei.

Az angol kormány nem ismerte el Csehország bekebelezését, de a menekültek érdekében főkonzulátust állít fel Prágában

London, június 19. Az alsóház hétfő délutáni ülésén Butler külügyi államtitkár bejelentette, hogy a berlini angol nagykövét utasítást kapott, kérjen a német kormánytól exekvátort egy prágai angol főkonzul számára. A kérés gyakorlati indoklása az — mondotta Butler —, hogy olyan hivattal rendelkezünk Prágában, amely utlevéllátámozására illetékes. Ez különösen azok zsidók és menekültek szempontjából bír fontossággal, akiket Anglia akar bocsátani. Az angol kormány belátja, hogy ez a lépése a Csehország és Morvaország helyzetének de facto elismerését jelenti, de ugyanakkor nem jelenti azt, hogy a kormány módosította ezzel kapcsolatos véleményét. A berlini angol nagykövetnek adott utasítás előtt az angol kormány tanácskozott a francia, lengyel, amerikai és szovjetkormányval.

Fletscher képviselő: Az exekvátor kérésé-

vel az angol kormány elismerte a bekebelezés törvényszerűségét?

Butler: Nem. Az angol kormány kijelentette, hogy a bekebelezést minden törvényes alapot nélkülözőnek tekinti.

— Nincs már trafikhiány Szatmáron. Szatmárról jelentik: Néhány nappal ezelőtt közöltük, hogy Szatmáron több trafikengedélyt vontak be. A városban mindössze egy zsidó-vallású dohánytőzsdés maradt. Ezek a dohánytőzsdék csak rövid ideig maradtak bezárva. Valamennyit ismét kinyitották. A trafikengedélyeket egy ügyvéd, egy közjegyző és más befolyásos emberek hozzátartozói kapták, természetesen szabályos körülmények között.

Kivándorlók!...

Ismerjétek meg az országokat!

Arnold Zweig: VIHAR PALESZTINA FELETT... (regény)
Benamy Sándor: UEROPÁTÓL ÁZSLAIG (öt államon keresztül)
Agnes Smedley: A VERZŐ KINA (Sanghaj, az egyetlen hely, ahova nem kell vízum)
Kaphatók mindenütt. EPOCHÁ-KIADVÁNYOK.

SPORT

Érdekes eredmények a Közép-Európa Kupa első fordulóján

Belpolitikai okok miatt a cseh csapatok nem játszhatták le cseh területre kitűzött mérkőzéseiket

Cluj, június 19. (Az Uj Kelet tud.) A Közép-Európa Kupa labdarugó torna ideai küzdelmét érdekes politikai események zavarták meg: június 8-án Prágában Berlin-Prága labdarugómérkőzés volt, amelynek folyamán cseh részről a közönség élesen tüntetett a német csapat ellen. A tüntetés miatt a cseh-morva protektorátus német kormányzata június 30-ig az egész cseh-morva területen minden nyilvános sporttevékenységet betiltott. Ezen rendelet révén a cseh csapatok szereplése kellemtelen körülmények között lett szorítva, a program normális lebonyolítása természetesen akadályokba ütközött. A mérkőzések egy részt elhalasztották, illetve későbbi időpontra tűzték ki. Az első fordulón elért eredmények a következők:

Venus-Bologna 1:0 (1:0)

Bucuresti, június 19. 15.000 néző jelenlétében, Majorszky vezetése mellett a Közép-Európa Kupa első mérkőzése botrányos keretek között folyt le. A 10-ik percben Ene hatalmas bombagóljával a Venus 1:0-ra vezet. A 24-ik Bodola megszéri, aki csak szünet után tér vissza és a szílen statisztál.

Szünet után a 18-ik percben Andreolo megrogyja Ploesteanut. Majorszky bíró erre kiállítja az olasz játékost, aki nem hajlandó lemenni a pályáról. Közben Biavatti és Pu-

ricelli Albut támadja meg. A játék percekig áll, de Majorszky erélyes és mindhárom játékost kiállítja most már a játékból. A Bologna nyolc emberrel, míg a Venus három sérülttel (Bodola, Albu és Ploesteanu) játszik tovább. A román csapat fölénybe kerül, de az eredmény már nem változik, mert Ferarri kitűnően védi kapuját.

A két csapat a következő összeállításban játszott:

Venus: Iordachescu, Sfera—Albu, Demetroyics—Fieraru—Lupas, Orza—Ploesteanu—Bodola—P. Valcov—Ene.

Bologna: Ferarri, Pagotto—Ricci, Maini—Andreolo—Corci, Biavatti—Sansóné—Puricelli—Fedullo—Reguzzoni.

Budapest, Sparta—Ferencváros 3:2 (1:2). KK mérkőzés. A reváns július 1-én lesz Prágában.

Milánó, Ambrosiana—Ujpest 2:1 (2:1). 20.000 néző. Biró Wort (Anglia). Góllövők: Meazza (2), illetve Vincke.

A Beogradski—Slavia KK mérkőzés első fordulója az eddigi megállapodások szerint június 25-én Belgrádban lesz, míg a második fordulója július 2-án Prágában.

Berlin Schalke 04—Admira 9:0 (4:0). A német bajnokság döntője. 100.000 néző. Az Admira több tartalékkal játszott.

Az Unirea Tricolor nyerte a Déli Liga bajnokságát

Cluj, június 19. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság B) küzdelme során tegnap elődönt a Déli Liga bajnoksága: az Unirea Tricolor nyerte. Eredmények:

Kolozsvár, Universitatea—Sodronyipar 6:1 (3:0). Góllövők: Taranu (4), Bentea, Medrea, illetve Cezar. 1200 néző. Biró Sipos (Segesvár).

Piski, CFR—Grivița 3:0 (1:0). Petrozsény, NAC—Jiu 0:0.

Bucuresti, Makkabi—Turda 4:2 (1:0). Unirea Tricolor—ACFR 5:3 (3:2). Az obori csapat a Déli Liga bajnoka.

Kolozsvár, Universitatea—Electrica 4:2 (1:2). Elődöntő mérkőzés az országos ifjúsági bajnokságról. Az U. július 9-én a Venus ellen, a Román Kupa döntője előtt, Bucurestiben a bajnoki címért játszik.

Selejtező mérkőzések Temesvár, Electrica—CFR T. Severin 1:1 (0:0).

Resica, RMTE—Mica Brad 3:1 (3:1). A Nyugati Liga döntőjében az Electrica és Mica találkoznak.

Ripensia - F. C. Carpati 4:1 (2:0)

Timsoara, június 19. A Nemzeti Bajnokság A) utolsó mérkőzésén a Ripensia csak küzdelem után győzött az FC Carpati ellen és győzelmével a második helyre került. A második félidő 5-ik percében egy sajnálatos baleset történt: Dobai és Ardos összefeltek, miközben a nagybányai hátvédnek felszakadt a szemhéja, akit azonnal kórházba szállítottak. Az 5-ik és a 37-ik percben Cluac volt eredményes. Szünet után a 8 és 11-ik percben Marksteiner révén 4:0. A 18-ik percben Domján kézzel érinti a labdát a 16-oson belül, de a 11-est Zsiffkovits mellé lövi. Rá két percre Oprea 4:1-re szépit az eredményen.

Arad, AMTE—Prahova 5:2 (1:0). A nap egyetlen Román Kupa mérkőzése. 1200 néző. Biró Milivoi. Góllövők: Reinhardt (2), Perneki (2) és Szaniszló, illetve Beju (2).

A KAC nyerte a Hegedüs Kupa vívóversenyt

Cluj, június 19. A Haggibbor vívói vasárnap a nagyváradi SE Hegedüs-kupa versenyén vettek részt. A haggibboristák három hete berekesztették az idenyt és minden edzés nélkül, csupán a rendező egyesülettel való szíves jóviszony fenntartása miatt, mentek el az alig ezelőtt pár nappal kitűzött versenyre. Természetesen az edzés hiány meglátszik az eredményeken, amelyek a következők:

1. Kőkőssy KAC 7 győzelem, 2. dr Roxin NSE 7 gy., 3. Mezey KAC 5 gy., 4. Salamon NSE 4 gy., 5. Erős Haggibbor 4 gy., 6. Guráth KAC 3 gy., 7. Barabás NSE 3 gy., 8. dr Weimann NSE 2 gy., 9. dr Sárly KAC 1 győzelem. 15 induló volt, Erősön kívül a másik

két haggibborista döntőbe sem került. A holtversenyek így dőttek el: Kőkőssy—Roxin 5—4, Salamon—Erős 5—4, Guráth—Barabás 5—2.

A helyezéseket így pontozták: 10, 8, 6, 5, 4, 3, 2, 1. Ezen az alapon a serleget egy évre a KAC nyerte 19 ponttal, 2. NSE 14 ponttal, 3. Haggibbor 3 ponttal.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A ROYAL MOZGO MUSORA:

Két szenzációs slágerfilm egy helyéért! I. Finom uriház, Vigjáték. Főszerepekben: Constance Bennett és Brian Aherne. Előadások kezdete: 3.10, 6.20 és 9.30. II. A közönség általános kérésére visszahoztuk: Frou-Frou. Főszerepekben: Luise Rainer. Előadások kezdete: 5, 8, 11.

A SELECT MOZGO MUSORA:

Hétfő, kedd, szerda: A Broadway angyala. Shirley Temple gyermekszár egyetlen idei filmje, tele zenével, táncokkal és énekkel.

A CAPIOL MOZGO MUSORA:

Premier vigjáték! A botányai bolondjai. Főszereplők: Carole Lombard és Fernand Gravey. A film előtt: Uj Paramount világhírű.

AZ URANIA MOZGO MUSORA:

Hétfő, kedd, szerda: Az óserők kémje. Szenzációs kalandorfilm a kaukuska magvainak megszerzéséről. Eddig nem látott érdekes felvételek a braziliai dzsungelből. Főszerepekben: René Deltgen, Gustav Diessi, Vera v. Langen.

A THALIA PREMIERMOZGO MUSORA

Az utolsó gangszter! Amerika legféltettebb gangsztervezérének, Dillinger és bandájá megsemmisítésének hiteles története. A kétléti ember szerepét Edward G. Robinson, Amerika legnagyobb jellemszínésze játssza. Csak erős idegzetűeknek! 16 éven aluliaknak tiltva!

BIO MOZGO MUSORA:

Ma: 3, 6 és 9 órakor! Két sláger, egy helyéért! I. Az öngyilkosok klubja. Romantikus kalandorfilm. Fősz.: Rosalind Russell és Robert Montgomery. II. A kalózkisasszony. Dráma. Cecil B. de Mille legnagyobb filmje. Fősz.: Gál Franciska és Frederich March. II. Uj Metro hirdó.

A Carmen-Sylva-i szelvényrendszer-nyaralás feltételei

A pausálkura céljaira szolgáló füzet névszóló és átruházhatatlan. Ervényes a kibocsátás időtartamára, de legkésőbb szeptember 30-ig. Az egész füzet érkezéskor bemutatandó a szállodák igazgatóságának, mely kiutalja: a szobát, a napi tiketeket az ellátásra, melegfürdőjegyeket stb. A szoba fenntartása céljából, a füzethez mellékelt levelezőlap leszakítandó, kitöltendő és beküldendő az igazgatóságának 5 nappal előbb. Kivételes esetekben a szobák fenntartása eszközölhető távirattal vagy telefonon, megemlítvén a füzet számát. A füzet ára egy személyre értendő, II. kategóriájú szobában, 2 ágyval, második személyrel egyúttal. A szállodákra és beleértendő a szobán kívül a „B” ellátás is, az első orvosi vizit a fürdőben, meleg iszapfürdők II. osztályon, orvosi előírás szerint, bányatáxa, kiszolgálási díj és kar- és látogatótaxa. Az izzasztó szolgáltatást fel számították külön 140 lej, az esetben, ha igénybevétnék a különleges izzasztószalonok.

Az I. kategóriájú szobákért felszámítottak egy 15% plus, míg 1 ágyas szobáért 10% a füzet értékéből.

Azon személyek, kik egy kétágyas szobát egyedül óhajtanak igénybevenni, a Hotel Moviában 2000 lej, a Hotel Bailor-ban 1400 lej fizenek rá többletként a pausálkura tartamára.

A második személy meleg fürdők nélkül 20 napra 1500 lejfel kevesebben fizet. Az „A” ellátásért 660 lej plus fizetendő, beleértve a kiszolgálást. I. osztályú meleg fürdőkért 420 lej többlet fizetendő.

A fél nem használt szelvények ára semmilyen cím alatt sem térítendő vissza.

A többletdíjak közvetlenül a szálloda igazgatóságánál fizetendő. A tartózkodás meghosszabbítása a fürdőhelyen eszközölhető, a lehetőségek keretein belül és csakis akkor, ha az igazgatóság 3 nappal előbb értesített. A szálloda általános feltételei a pausál-

kuráknál is kötelezők. Minden reklamáció az igazgatósághoz címzendő.

A közönség kényelmét és minden érdekét a legelőkeltebben szolgálja a szelvényes nyaralási rendszer. Uyen rendszert vezetett be Carmen-Sylva furdóigazgatósága és pedig a következő feltételekkel:

Egy teljes 20 napos nyaralásra szóló szelvényfüzet ára L. 4.400.—. 14 meleg iszapfürdő ára 1.500 lej. A szelvényfüzet tartalmazza a következő szelvénylapokat:

1. 20 teljes nap lakása a Hotel Bailor-ban, kétágyas szobákban, teljes kiszolgálással, brravalóval. 2. 20 teljes nap étkezés a Movi szállodának éttermében. Az étkezés a szelvények szerinti áll a következőkből: a) reggeli: kávé vagy tea, 2 kifli, vaj; b) ebéd: leves, sült garnirunggal étlap szerint, dessert, kenyér; c) vacsora: sült garnirunggal, dessert, kenyér. 3. Szelvény, amely orvosi vizitára szól. 4. Szelvény, amely 14 meleg gyógyfürdőre szól. 5. Szelvény, amely az összes taxákról szól. 6. Szelvény, amely a borra való lókról szól.

Igy tehát, aki egy ilyen szelvényfüzetet vásárol, annak tökéletesen fedezve van 20 napra szóló minden igénye. Egy kis számmal megállapítható tehát, hogy a legelőkeltebb szelvényrendszeri ellátás napi 200 lejbe kerül, a legnagyobb szezon idején is.

Mi az előnye tehát annak, ha Ön egy szelvényt vásárol? 1. Ön fix költségvetéssel dolgozik és semmiféle meglepetés nem éri. Ön biztosítható van afelől, hogy 20 napra szóló teljes ellátása 4.400 lejbe kerül. 2. Ön a szelvényt a nyár folyamán bármikor igénybe veheti, csupán előzetes 5 napi bejelentés kötelező és nincs kitéve annak, hogy a nagy szezonban nem kap elhelyezkedést vagy állandóan kihasználtják azt Ön ellen, stb. stb.

3. Ön a szelvény birtokában megérkezik a Carmen-Sylva-i állomásra és ott az igazgatóság emberei várják, kalauzolják és megkímélik minden olyan fáradságtól, amely az elhelyezkedési problémákkal jár.

APRÓHIRDETÉSEK

Okvetlenül tekintse meg a „DER-BESC” függönykellékszaktület mintatermében az új vertcsipke függönymintákat. Gazdaságos, mert kívánt mérethez készült, szép és örökéletű. Reg. Ferdinand 11, félemlen.

Könyvgyűjtők, könyvbarátok! Könyvtárunkat kiadástjuk. Magyar, németnyelvű ritkaságok, bibliofil, számozott kiadású sexualtudományi könyvek, tanulmányok, rézkarcok stb. nagy választékban. Ismertetést díjmentesen küld: Káviár könyvkiadóvállalat Timsoara, II. Sofia Imbroane 54. Szállítás Palesztinába is.

Megnyitlt Sängeorz-Bái-on a Grossmann kóser vendéglő. Pontos kiszolgálás, szolid árak. Szives pártfogást kér.

Foto-Artist Friedmann gyermek fényképész. Cluj, Str. Reg. Maria 46.

Kiadó július 1-re modern berendezésű, kertre néző, verandás, gyönyörű sarokszoba, belőle nyíló fürdőszoba, telefon- és zongorahasználattal is díszített őrlembernek. Str. Baron Pop 13., II. e. 7. ajtó.

Molnárak használják ki a bucaresti hónapot és fedezékek szükségletüket selyemszítákban, ismert márka „GOLDEN ANCHOR”, valamint malongépekben és malomcikkben a legolcsóbb árak mellett közvetlenül a Societatea Paucker-nál, Bucuresti, Str. Brancoveanu 9, a foposta mellett. Rendelések levélleg is.

Simon fordítóirodában fordítások, másolások minden nyelven szakszerűen készülnek. Str. Regina Maria 13. Emelet.

Jégszékényeket gyári árban készítenél. Grünwald, C. Decebal 23.

Dr Hollósné Broder Erzszi nagyváradi nyaralója, Hamburg Szerén közreműködésével, ideális vakációt nyújt: étvágytalan, ideges, környezetváltozásra, hízókúra és üdülésre szoruló gyermekeknek. Oradea, Calea Demetriad 2. Vte. Érdeklődni Kolozsváron: Hamburg Szerén, Calea Traian 9. szám.

Sängeorz-Bái-on megnyitlt a Márk-féle vendéglő. Izletes koszt, pontos kiszolgálás, szolid árak.

Forgalmas vidéki városban, melyhez 60 vidéki közönség tartozik, eladó üveg- és porellán-üzlet, mely szakember kezében biztos megélhetést biztosít. Atvételhez kevés tőke szükséges. Uj cégbejegyzés garantálva van. Komoly reflektánsok irjanak a kiadóhivatalba „Biztos jövő” jeligré.

Órák, ékszerek minden elfogadható árban. Oriow, fopostával szemben.

Megnyitlt Remet-en Ládner ort. kóser penziója. Jud. Bihar.

Zsidó asszony elmenne öreg párhoz, vagy magánoshoz házvezetőnőnek. Cim: Ludovic Fried, Ciacova, jud. Timis.

Irodai gyakornoklányt keresünk. Magyar, német nyelvtudást, írógépelésbeni jártasságot kívánunk. Ajánlatokat „Gyakornok” jeligré a kiadóba.

Nagyobb iparvállalat, megyeszékhelyen, keres elsőrendű referenciákkal, román nyelvtudással rendelkező, önálló cégvezetőt, aki kereskedelmi és ipari jártassággal bír. Kézipénz óvadékkal rendelkezők előnyben. Kimerítő referenciával ellátott ajánlatokat „Munkatárs” jeligré az Uj Kelet tárguművelői kiadóhivatala, Nicolae Gane 8., továbbít.

2 szoba összkomfort és 2 szoba, konyha július 1-re kiadó. Cap. Ignate 2. (Matei Barsarab sarok). Érdeklődni: Folio, tel.: 12-25.

Nierenfeld Pensio Tihuja. Orth. kóser konyha, olcsó árak. Speciális árkedvezmény a nyaraló gyermekek hozzátartozóinak.

שוק

Egyedülálló özvegyember kinek vidéki városban saját háza és jól bevezetett ipari üzeme van, keres szép, intelligens, háziasan nevelt leánya részére 26—30 éves, komoly, vallásos, üzleti szellemmel rendelkező fiatalembert ki az üzemet vezetni tudja. Levelek „Boldog jövő” jeligré a kiadóba.

Hároméves kisfiu mellé keresek jártas nevelőnőt, aki a háztartásban is segítkezne. „Családtagnak tekintem” jeligré a kiadóba.

Ures szoba, esetleg butorozva, teljes ellátással két személy részére kiadó. Str. Reg. Ferdinand 92. Apartement 4.

Katonaviselt fiatalember, román, magyar és német nyelvtudással, több évi praxissal, állást keres textilszakmában. „Jó referenciákkal” jeligré.

Kolozsvárra szóló textil, rövidáru- és fehérnemű iparral rendelkező fiatalember társat keres. „Biztos” jeligré.

Jókarban lévő mély, sötétkék gyermekkosci eladó. Decebal 22., emelet, ajtó 3.

A zürichi Oprea Kraus lírai költő dichte a címe vers van benne. Első lapjáról hírlík felénk.

Az életben cs nyugtalanság volt évre azonban Annyira, hogy agyonkoptatott zésére: Mennyei sőbbőség árad sz

Ugy tartom, szén kivételesen Mert pontosan Kraus arcát. K igazabbat a jele kavas készletéb ki kell kotorni.

De maga az olvasó száma sohasem látott

A köztudat sz ticher Karl Kraus ticher Schriftst. Nevének említés fedele kísért fel 35 esztendőn át telisteli volt har vetés mérgezett sábjairól. A sajt és visszaszájg Csupa epe volt

Tudtuk ugyan gyobb német n hogy költemény Krausznak kap „Hauptmann ic házadozása csil grandiózus vil Die letzen Tag turk, ha a neve

Krausz, a tis a könyvben jele dig legtöbbször Ez a könyv, a lotti masok, a legalább is a p emlékedett Ka vissza-visszatér pott frázisra — a nyugodt felsz érzés emberét.

mi vallomásoka vándormadarat csillagokat, vag más énekl me nyomdászát. Y virágjaival kövenc témái. K nésznök emlék

A kerülhetet pardont nem sz torzkép-rajzoló mi nyoma ebbe

A könyvhöz ja, hogy már t ilyen lírai antt tott hozzá, hog Versen — kilé A Neue Freie napisajtó rom láttá, vagy Sc litikus prototí mester és a sz ságosan igény gette el halála

Utószava sz tiszteletére. A szellemi követ volt, — ugyan Nem egésze Krausz nem nek széltében gát pedig kelle lölettel, nekiv tája ellen.

A martirha professzor jog öngyűlölök — ke volt a fész Egy bokorban bitsch-el, a m zsidógyűlölőve

Jó, nem vo Weininger, ak mert — assz láttá a zsidók

KARL KRAUS

A zürichi Oprecht kötetbe szedte Karl Kraus lírai költeményeit. *Ausgewählte Gedichte* a címe és — megszámloltam — 85 vers van benne.

Első lapjáról a költő halotti maszkja fehérlék felénk.

Az életben csupa dac, guny, idegesség és nyugtalanság volt ez az arc. A tulsó partra évre azonban csodamódra megnyílt. Annnyira, hogy nekimerészkedek és az agyonkoptatott frázist használom a jellemzésére: Mennyei nyugalom, nyugodt többség árad szét róla.

Ugy tartom, hogy most az egyszer, egészen kivételesen, helyén való ez a frázis. Mert pontosan karakterizálja a halott Karl Kraus arcát. Keresve sem találunk jobbat, igazabbat a jellemzésére. Lám, a nyelv ósvavas készletében is akad néha érték! Csak ki kell kotorni.

De maga a verskötet is erős meglepetés az olvasó számára. Az új testi arc után, új, sohasem látott szellemi arcot mutat.

A köztudat szatirikus politikai írónak ismeri Karl Kraust. „A lexikónok „zeitkritischer Schriftsteller“-nak pecsételték le. Nevének említésére a „Die Fackel“ piros fedele kísért fel előttünk. A folyóirat — 35 esztendőn át jóformán egymaga írta — telisteli volt harcillármával. A guny, a megvetés mérgezett nyílai röpültek szét a hasábjairól. A sajtó is a politika visszaélései és visszacsapásai voltak állandó céltáblái. — Csupa epe volt ez az újság!

Tudtuk ugyan, hogy Kraus a kor legnagyobb német nyelvű művésze. Tudtuk azt is, hogy költeményeket és drámákat írt. Mégis Krausnak kapcsolatban a halott baka „Hauptmann ich salutiere nicht!“ refrénú lázadózása csilingelt fel a füllünkben és a grandiózus világháború iránydrámájára, Die letzten Tage der Menschheit-ra gondoltunk, ha a neve felhangzott.

Kraus, a tiszta líra mestere, aki ebben a könyvben jelentkezik, ismeretlen volt eddig legtöbbünk előtt.

Ez a könyv, akárcsak a kapujába tett halotti maszk, a földöntúli szférákba, vagy legalább is a politikán túli tiszta régiókba emelkedett Karl Krauszt tükrözi. A — vissza-visszatérő az ismert kikitort kopott frázisra — a nyugalmasan szemlélődő, a nyugodt többségű költőt. A sziv, az érzés emberét. A nyelvnek tesz itt szerelmi vallomásokat. A pillangókat, a hazatért vándormadarat, a virágokat, a vizesést, a csillagokat, vagy éppenséggel a friss hagyományt énekl meg. Óreg tanárját, vagy hünyomdászát, Yahodát, veszi a bókók szöveg témái. Kutyákat sirat el. Nagy szíriánok emlékének áldoz.

A kérelhetetlen harcoknak, a harcban pardont nem ismerő tödvívónak, az örök torzkép-rajzolónak és zsörtölődőnek, semmi nyoma ebben a könyvben.

A könyvhöz biggyesztett utazó elmondja, hogy már maga Kraus terbevette egy ilyen lírai anthológia kiadását. De nem jutott hozzá, hogy verseinek — Worte in Versen — kilenc kötetből összeválogassa. A Neue Freie Presse Benediktje, akikben a napisajtó romlottóságának megtestesítőjét látta, vagy Schober kancellár, a pugris-politikus prototípusa, a nagyvágó Békési mester és a szenzációhajász Lippovitz tulajdonoson igénybevette. Egy lelkes hive végezte el halála után ezt a munkát.

Utószava szép mondatot farag Kraus tiszteletére. A legmagasabbrendű német szellemi követelések zsidó végrehajtója volt, — ugymond.

Nem egészen így van. Kraus nem volt a haladás bajnoka, aminek szelvében-hosszában hitték. A zsidóságot pedig kellemetlen tehernek érezte. Gyűlölettel, nekivadultan hadakozott egyre fej-tája ellen.

A martirhalált halt Theodor Lessing professzor joggal számítja tehát a zsidó öngyűlölők — Selbsthasser — közé. Egyike volt a fészkebe rondító bécsi zsidóknak. Egy bokorban ült Weiningerrel és Trebitsch-el, a másik két zsidófajtájú bécsi zsidógyűlölővel.

Jó, nem volt olyan fékevesztett, mint Weininger, akinek filozófiája a gonosz, — mert — asszonyi psziche megtestesítőjét látta a zsidókban. Nem volt olyan pathoió-

gikus, mint Arthur Trebitsch, aki a Völkischer Beobachter megvásárlásához segítette hozzá a náciakat. (Dicsérő nekrológot kapott érte cserébe.) De kétségtelen, hogy Kraus a herzli Judenstaat, egyáltalán a zsidó nemzeti eszme ellen szegzett és a sékel egy koronás díjat perszifláló „Eine Krone für Zion“ cím röpiratától kezdve végéig egész irodalmi működésében, egyre szította, becsmerelte, ostromozta a zsidókat. Teljesen megfeledezett a bibliai parancsról nehéz viszonyok között kinlódó népével szemben: Ervász imechá ló szágá! Kérlelhetetlen ridegséggel és igazságtalannul bánt vele.

Pedig majdnem lelki tulajdonságát, a jókat épp úgy, mint a rosszakat, tőle örökölte. Tipikus zsidó tulajdonság, például a nyelvkészsége. A szatírja. A pátozsa. A pacifizmusa. Sőt a tulzába vitt önkritikája is. A bécsi Leopoldstad, a zsidó fertály, egyik másrendűi orfeumban hosszú éveket át egy Klubriaspattie című ocsmány-sággal figuráltak ki a zsidókat csupa zsidó néző előtt. Karl Kraus hasonlíthatatlanul irodalmibb eszközökkel, finomabb szellemmel, nagyobb felkészültséggel ugyanezt csinálta a Fackel-ben. Kifigurázta a zsidókat. És lapjának zsidó olvasói röhögtek hozzá.

Krausnak a régi Bécs volt az ideálja. Az a Bécs, amelynek Grillparzer, Nestroy volt a költője, Beethoven, Mozart a muzsikusa. Arisztokratikus, szűk kör kifinomodott magasabbrendű kultúrájáért lelkes-

edett. És undorodott a tömegcikké süllyedt felszínes művelődéstől. Hogy ez a finyas szűk-körültűlt kultúra a céhrendszer gazdasági politikáján, a nagy tömeg teljes jogtalanságán épült, cseppet sem zavarta.

Bécs szocialistái voltak mégis Krausz legodaadóbb hívői. Csak akkor ébredtek rá a tévedésükre, akkor ismerték meg az igazi Krauszt, amikor „Die Fackel“ 1934 februárius után — Dollfussék mellé állott. Perse, hogy elfordultak nagykésőre tőle. Az osztrák rádió és a katolikus-konzervatív körök szíve nyitott meg kárpótlásként előtte. Amikor a katolikusok kiadója, a Reinhold Verlag, könyvsorozatba kezdett a kor nagy féfiúiról, Karl Krausz-szal nyitott. Legnagyobb imádója, hivatalos életrajzírója pedig — Lieglernek hívják a istenadót — a legmocskosabb tollu antiszemita egyike. Soha sem olvastam egy halomban annyi hazug és képtelen vádat a zsidók ellen, mint Zieglernek Krausz-biográfiájában.

Igy fest a Karl Krausz haladása és a zsidósága a valóságban.

Az anonim utószó, amely Oprecht könyvében Krausz líráját kíséri, nem akar tudni arról a valóságról. Két nép, két faj, két kultúra határjelensége számára Karl Krausz. Mindkettőnek leggyökereig, leglényegéig képes lehatolni.

A valóság ezzel szemben az, hogy Karl Kraus a zsidó kultúrának még a felszínét sem ismerte. A zsidó néptől pedig teljesen idegen volt. Sőt ellensége. Leggyökér, leglényeg? Uramisten, hol, melkora végtelen messzeségben volt mindentől Karl Krausz?!

A helyes zsidó szemléletnek minden oka meg van tehát arra, hogy leromlott galuti tipust lásson benne. (b.)

KÖZGAZDASÁG

A forgalmi adó fizetésére kötelezett vállalatok összeírását rendelle el a pénzügyminiszter

Bucuresti, június 19. A pénzügyminiszteriumban tartott tanácskozás alapján minden pénzügyi év végén a pénzügyi hatóságok a kereskedelmi és iparkamarák könyveiből összeírják a forgalmi adó szempontjából adóalanyoknak tekinthető vállalatokat. A kimutatásba felveszik azokat a vállalatokat is, amelyek a forgalmi adót a nyersanyag külföldről való behozatala alkalmával fizetik. Ebben az esztendőben a kimutatást a rendelkezés szerint augusztus hó 1-ig kell a pénzügyi hatóságoknak elkészíteniük.

A miniszteri rendelkezés még hozzáteszi, hogy 1939 július 1-től kezdődően minden hónapban kimutatást kell felkeltetni a beföldön vásárolt áruk számláiról. A kimutatást a közvetett adó ellenőrzésére hivatott adókezegek adatai alapján állítják össze és azt havonta felterjesztik a miniszteriumba.

A kerületi pénzügyi vezérfelügyelők állandó ellenőrzést gyakorolnak az adóellenőrök munkája felett. Az ellenőrzés nemcsak az irodai munkateljesítményre szorítkozik, hanem kiterjeszkedik az egyes vállalatok könyveiben történő felülvizsgálá-

sokra is, hogy a vállalatok milyen mértékben tesznek eleget forgalmi adó kötelezettségüknek.

Ebből a szempontból a pénzügyminiszter ismételtén figyelmeztette egy a forgalmi adó fizetésére kötelezett vállalatokat, mint az ellenőrző közegeket, hogy a forgalmi adó regiszteren kívül még a következő könyveket és belső iratokat is a vállalatoknak pontosan — naponként — kell vezetniük:

1. Raktárkönyv.
2. A bejött nyersanyagok beutaló jegyzéke.
3. A kiment, vagy gyártásra átadott nyersanyagok kiutaló jegyzéke.
4. A napitermelésről szóló napi statisztikai jegyzék.

Akik a fentieket naponként pontosan nem vezetik, kihágást követnek el és a törvény által előírt bírsággal sújtandak. A pénzügyminiszter nyomatékosan figyelmezteti az érdekelteteket, hogy az ellenőrök most már minden kihágásról kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel.

A Legfőbb Közlekedési Bizottság a fuvardíjak olcsóbbításának lehetőségeit tanulmányoztatja

Bucuresti, június 19. A Legfőbb Közlekedési Tanács tegnap a szállítási díjakkal foglalkozott és megállapította, hogy a szállítványok fuvardíját, nemcsak a vasúti illetékek terhelik, hanem oly illetékek is, melyeket a CFR más állami intézmények részére hajt be. Különösen akkor terhelik ezek az illetékek igen súlyosan a teherárak szállítási díját, ha rövid távolságra megy az áru, vagy ha olcsó áruk szállításáról van szó. Ezeknek az illetékeknek behajtása igen megnehezíti a nagyobb városok ellátását is és általában igen hátrányosan befolyásolja a vasúti szállítási lehetőségeket. Busiella professzor az ügy előadója rámutatott arra, hogy az állam és a községek részére felszámított illetékek mi-

lyen súlyosan drágítják az életet. A Legfőbb Közlekedési Tanács az illetékek egy részének beszedése ellen foglalt állást.

Tárgyalások a wtkowitzi műveknek egy német pénzcsoport által való megvételéről. Párizsi jelentés szerint ott jelenleg beható tárgyalások folynak a wtkowitzi vasművek eddigi tulajdonosaival az üzemek eladásáról. Ezek az üzemek tudvaleg a bécsi és londoni Rothschild-csoport tulajdonát képezik és a tárgyalások arról folynak, hogy a vállalatot egy német pénzcsoport vásárolja meg. A wtkowitzi művek termékeit jelenleg főképpen Angliába, Egyiptomba, Kinába, Japánba, Mandzsukuóba és Hollandiába exportálják.

Püspökfürdő

Oradea mellett

600 év óta használják eredménnyel 42° C. kénos, rádiumos hőforrásait — reuma, köszvény, csusz, ischias, trombozis, valamint női bajok ellen.

ISZAPFÜRDŐ

forró iszapakkolások, villany-, szénsav-fürdők szakorvos felügyelete mellett. I. o. penzió: lakás, háromszori étlapszerinti elsőrendű étkezés, gyógy-, v. hullámfürdő:

Május és szeptember	160—180 lej naponta
Junius — — — —	180—210 „ „
Julius és augusztus	210—250 „ „
II. o. penzió — — —	130—150 „ „
Gyermekpenz. 12 évig	120 „ „

50% vasúti kedvezmény a visszautazásnál!

Elsőrangú zene — Cursulomban minden este tánc és tombola. Ortodox kóser étterem is. Románia egyetlen

HULLÁMFÜRDŐJE!

A bruttó bankjegyforgalom 197 millióval csökkent június első hetében

A Banca Nationala június 3-i hetikimutatása szerint a belföldi aranybányák június első napjaiban 43,61 kg. színananyagot szolgáltatott, 6,686.951 lej értékben, amellyel az ércfedezet összege 18 milliárd 668.690.186 lejre emelkedett. A forgalomban levő bankjegyek összege 59 millióval 38 milliárd 889.366.510 lejre csökkent, a látra szóló kötelezettségek (gírőszámlák) végösszege is esett 138 millióval, vagyis a bruttó bankjegyforgalom csökkenése 197 millió lej. A fedezeti arány 1,7 ezrelékkal 37,82 százalékra javult. Az import fedezésére szolgáló devizakészlet 12,5 millió lej értékűvel 161.959.849 lejre csökkent. A kereskedelmi váltótárca 28 millióval 10 milliárd 897.319.135 lejre emelkedett, a lombardhitelek összege 188 millióval 3 milliárd 70.967.725 lejre csökkent. A magángírőszámlák egyenlege 452,5 millióval 7 milliárd 381.783.453 lejre csökkent.

A Balkán államokba szóló levelek portóját felemelte a posta. A postavezérgazgatóság rendeletet adott ki, amely szerint július 11-től kezdődően a Jugoszláviába, Törökországba és Görögországba küldendő postai küldemények díját felemelték a következőkre: Egyszerű levél, 20 grammig, 9 lej, postai levelezőlap, vagy képes lap 6 lej, nyomtatványok 50 grammig 2 lej, üzleti levelek 60 grammig 7 lej, ezen fejjel ötven grammoként 2 lej, áruminták 3 lej.

Megépítik a déva-brádi vasútvonalat. A Hivatalos lap szombati száma rendeltőrvényt közöl a déva-brádi vasútvonal megépítésére és az ezzel kapcsolatos területi kizsajátítások lebonyolítására.

Zürichi árfolyamok (június 19.): Márka 177,90, holland forint 235,62, dollár 443,62, font 20,7725, francia frank 11,7525, olasz líra 23,35, szlovákkorona 13,03, pengő 87,—, dinár 10,—, lej 3,25, zloty 83,62, belgas 75,45.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.45—143.52
font	662.40—672.75
palesztinai font	663.09—673.44
holland forint	75.07—76.24
svájci frank	31.38—32.38
francia frank	3.78—3.85
márka	40.50—41.50
pengő	25—27
csenhkorona (Prága hivatalos)	4.68—4.77
szlovákkorona (Pozsony hiv.)	4.68—4.77

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai tartottak. Bucurestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki: angol font, 30%-os szabadkvóta 1550—1560; angol font, 20%-os kvóta — 1423—1430; angol font, 40%-os kvóta — 958—970; holland forint, 30%-os sz.-kvóta — 171; dollár, 30%-os szabadkvóta — 305; svájci frank, 30%-os kvóta — 75—78; francia frank, 30%-os sz.-kvóta — 8,95; francia frank, 20%-os sz.-kvóta — 9—9,10; belgas, 30%-os — 67,50; zloty, 30%-os kvóta — —; svédkorona, 30%-os kvóta — 47,50

UJ KELET *Legújabb hírek*

Újra kiéleződött a danzigi helyzet

Göbbels beszédének első következménye a német és lengyel sajtó rendkívül éles fellépése. Danzig felé indult el a „Königsberg“ német cirkáló?

Danzig, június 19. Szombat este elhangzott Göbbels nagy érdeklődéssel várt danzigi beszéde, amely világszerte nagy nyugtalanságot keltett. Göbbel többek között kijelentette a danzigiaknak, hogy a német nép mellettük áll és a Vezér gondoskodni fog arról, hogy a danzigiak hozzácsatlakozzanak. A birodalom üdvözlötte mellett — mondta a Rador legújabb távirata által közvetített beszédében Göbbels — magammal hoztam a kancellár üdvözlését is Danzig városának, mely most egyetlen éjszaka alatt a nemzetközi problémák központjába került. Ebben a nehéz órában — fejezte be beszédét Göbbels — súlyos próbára vagyunk téve, ezért teljes bizalommal kell a vezér felé fordulnunk.

Danzig, június 19. Göbbels dr. német propagandauji miniszter jelenlétében vasárnap a városi színházban lezajlott a danzigi kulturális befejezésével kapcsolatos tüntetés, melynek során Förster nemzeti szocialista vezető a következő szavakat intézte Göbbelshez:

— Az ön szombat este elhangzott beszéde felbecsülhetetlen értéket jelent számunkra, amikor Danzig központjává lett a nemzetközi helyzetnek.

A francia álláspon

Párizs, június 19. A Temps a danzigi problémával foglalkozva megállapítja, hogy Danzig nélkül Lengyelország nem bír lélegzeni és lengyel forgalom nélkül Danzig nem virágozhatik többé. A szabadváros Németországhoz való kapcsolása Lengyelországot elzárja a szabad tenger felé vezető uttól és megsemmisíti az egykor virágzó szabadvárost. A lengyel és német érdekeket — írja a francia lap — ebből a szempontból összevetve a békés megoldás lehetne hozni. Göbbels dr. danzigi és berlini szónoklatai azonban arra vallanak, hogy Németország tovább is visszautasít minden tárgyalásokra irányuló kezdeményezést annak ellenére, hogy katonai fenyegetése és megfélemlítési akciói tüntetése nem érnek célra sem Danzigban, sem másutt.

Göbbels danzigi beszédéről a Le Figaro megállapítja, hogy a propagandaminiszter izgatott és megfélemlítő kampányt kezdett, amit nem lehet rögtönözni. Németország, amelynek kívánivalója van, vagy a rendes diplomáciai sík fog tárgyalni Lengyelországgal, vagyha erőszakkal akar fellépni, az egyesült Európával fogja szembetalálni magát.

A „Königsberg“ cirkáló utban Danzig felé

Az Excelsior Danzigból nyert értesülései szerint a Königsberg nevű német cirkáló utban van a szabadváros kikötője felé daczolva, hogy Lengyelország cizettes belügyezése nélkül egyetlen idegen hadihajó sem hatolhat be Danzig kikötőjébe. Az esetben tehát, ha a német cirkáló lengyel vizekre érkezik. Gdiniából két, vagy három hajóegységet rendel ki a varsói kormány a szabadváros kikötőjének biztosítására.

A berlini sajtó fenyegetése

Berlin, június 19. A Havas távirati iroda jelenti: „A Führernek Danzigba kell jönnie!“ — ezzel a kiáltással hagyta el a tömeg ma reggel a danzigi repülőteret, ahonnan dr. Göbbels visszarepült Berlinbe.

A német sajtó hatalmas címe alatt egyhanguan kijelenti: „Danzig német volt és német lesz.“ Danzig — írja a Westfälische Landeszeitung — a demokratikus becsületesség jellegzetes példájává lett. Danzig sorsát a vér szava és a történelem fogja megoldani. Egyik oldalról a jog és a csatlakozás óhaja áll, míg a másik oldalról a vakon létrehozott koalíció, amely eltolzza az eszközök jelentőségét. Az újkori európai

történelem megfigyelői tudják, hogy ki lesz a győztes. A történelem folyását ezalakkal sem fogják tudni feltartóztatni.

A lengyel kommentár

Varsó, június 19. (Rador.) A PAT jelenti: A lengyel sajtó hangoztatja, hogy Göbbels danzigi jelenléte azt a benyomást keltette, hogy a szabadvárosban spontán tüntetések lesznek, de a látogatás éppen ennek fordítottját érte el. Megállapítható, hogy a lakosság közömbösnek mutatkozott és az éljenzések majdnem kizárólag a rohamosztagosok soraiból jöttek. Vasárnapi beszédében Göbbels kijelentette, hogy Danzig kérdése nem kulturális, vagy népi, hanem politikai jellegű. Elismerte, hogy Németország Danzig bekebelezésére irányuló igénye csak ürügyet képez. A bi-

rodalom igazi célja Danzig hadászati pozíciójára vonatkozik, mert kiinduló pontul akarja felhasználni az európai egyeduralom számára.

A lengyel földműves ifjuság állásfoglalása

Varsó, június 19. A Havas távirati iroda jelenti: A varsói vajdaságban megtartott földműves ifjusági kongresszus testvéri üdvözlését küldte a keletporoszországi Warmiában lévő lengyeleknek, valamint a sziléziai lengyeleknek, biztosítva őket arról, hogy a lengyel földműves ifjuság nem fog engedni az erőszaknak és kész arra, hogy vért ontssa ezért a földért, amely évszázadok óta lengyel volt és hogy ez a föld visszakertüljön az anyországhoz. Erélyesen szembeszállunk a danzigi német kihívásokkal — hangzik továbbá az üdvözlés,

Chamberlain nyilatkozata az alsóházban a tiencsini helyzetről

(Első oldali cikkünk folytatása)

Londonból jelentik: Az alsóház mai ülésén Chamberlain miniszterelnök a tiencsini helyzetet ismertette közölte, hogy egyelőre nincs szükség rendszeti intézkedésekre, de az angol kormány további felvilágosítást kér a tiencsini hatóságoktól. Június 18-án — folytatta Chamberlain — két angol parti gőzös futott be a tiencsini kikötőbe, amikül, hogy a japánok feltartóztatták volna, vagy átkutatták volna a hajókat. Altalában ugyanis a japán hatóságok átkutatják az angol hajókat. A helyzet egyáltalában nem világos. Nem lehet tudni, hogy a japán kormány a négy kínai kiadatásával még bonyolultabbá akarja-e tenni a helyzetet. Japán részről ugyanis nem kaptunk formai felvilágosítást a helyzetről, de reméljük, hogy Japán belátja, miszerint észszerűbb volna az angol javaslat szerint békés uton elintézni a nézeteltérést.

Halifax egyébként ma fogadta a londoni japán nagykövetet — mondotta továbbá Chamberlain. — Ugyanakkor a tokiói angol nagykövet is mindent elkövet a helyzet tisztázása érdekében. Az angol kormány állandó összeköttetést tart fenn a francia és az ame-

rikai kormánnyal. Mihelyst lehetséges, újbi nyilatkozom a kérdéssről.

Párizsból jelentik: Francia politikai és diplomáciai körök kedvezően ítélik meg a tiencsini helyzetet. Párizsban remélik, hogy John Caldwellnek, az Egyesült Államok tiencsini főkonzuljának közvetítése eredménnyel fog járni. Lehetséges, hogy Caldwell főkonzul fogja játszani a döntőbíró szerepét.

Japán egyetemesítés

Tiencsinnél jelentik: A japán hatóságok 18 kínait, akik élelmiszert akartak becsempészni az angol engedményes területre, a bejáratnál elfogták. A japánok arra kényszerítették az elfogott kínaiakat, hogy órákon keresztül térdeljenek a tűző napon. A kínaiak közül hét napzsúrás következtében meghalt, a többiek súlyosan megbetegeztek.

Holtan találták egy francia állampolgár feleségét

Sanghajból jelentik, hogy az angol engedményes területen holtan találták meg egy francia állampolgár feleségét. A szobában ismeretlen férfi holttestére bukkantak, akiknek személyazonosságát nem sikerült megállapítani.

Új helyzetet teremtett a tiencsini feszültség a moszkvai tárgyalásokban

Szigoru titoktartás az angol-orosz tárgyalások körül

Moszkva, június 19. A tárgyalásokra kiküldött William Strang, amint a Tass hírszolgálati iroda közli, péntek óta nem találkozott Molotov külügyi népbiztossal. Mindazonáltal orosz hivatalos körök nem tartják lehetetlennek, hogy a megállapodás az újabb angol javaslat beérkezése után, amelyre Molotov írásban fog választ adni, mégis csak létre jön. Londonban és Párizsban azonban nem osztják ezt a véleményt, mert a szovjet-kéréseket egyelőre áthidalhatatlannak minősítik. Azt is különösképp tartják, hogy a megbeszélésekről nem értesítették a moszkvai est, lett, litván és finn követeket, holott a megbeszélések tekintettel Moszkva kívánságára éppen a Balti államok körül feneklettek meg. Mértékadó helyen erre vonatkozólag azt mondják, hogy úgy London, mint Moszkva azokon a módzatokon tanácskoznak, amelyek lehetővé tennék a biztosítékadást anélkül, hogy Helsinki, Kaunas, Reval és Riga ellenállását fokozzák. Ugyanakkor Londonból közlik, hogy a sajtó továbbra is borúlátóan ítéli meg a helyzetet.

A moszkvai tárgyalások és az angol-japán feszültség

A Sunday Times megjegyzi, hogy a Balti-kérdés ha nem is teszi lehetetlenné a szerződés megkötését, de bizonyára annyira kihátással lesz a tárgyalásokra, hogy teljesen elteríti azokat az eredeti tervzettől és így nincs kizárva, hogy a szövetséget egészen

más alapokon kötik meg, a Balti-államokat azonban kihagyni mégsem fogják, mert ehhez Moszkva feltétlenül ragaszkodik. Az is nagyon fontos, hogy a tiencsini események mennyiben befolyásolják a megbeszéléseket, mert, hogy hatástalanok nem lesznek, az bizonyos.

Erre vonatkozólag az Observer azt írja, hogy Japán a Harmadik Birodalommal és Itáliával egyetértőleg élezte ki ennyire a helyzetet csak azért, hogy saját céljainak elérésén kívül barátainak is segítsen. Ilyenszerű megmozdulásokra különben — mondja a lap — ezentul állandóan számítani lehet.

Szigoru titoktartás a moszkvai tárgyalások körül

Újabb moszkvai jelentés szerint William Strang ma ismét meg fog jelenni a Kremlben és tovább folytatja megbeszéléseit Molotov külügyi népbiztossal. Valószínű, hogy a megbeszéléseket továbbra is a legnagyobb titokban tartják, mert meg akarják akadályozni a totális államok esetleges ellenakcióit.

A Pravda azt írja, hogy Strang tekintettel a tiencsini eseményekre újabb utasításokat kért és kapott Londontól. Moszkva ugyanis attól fél, hogy a kínai állapotok teljesen megváltoztatják az általános helyzetet s az események sulypontját Európából Ázsiába

az Ön szállóadója
BUDAPESTEN
CONTINENTAL
SZALLO
160 SZOBA MINDEN ÁRKATEGORIÁBAN
ÉTTEREM-GARAGE.

mert Danzig Lengyelországé volt és az is marad. Követeljük, hogy a lengyelországi egyetemi, földműves és munkásifjuság ezévi kongresszusát Danzigban tartsák meg. Ez a szövege annak a határozati javaslatnak, amelyet a Varsó környékén megtartott földműves ifjusági egyesület gyűlésén elfogadtak.

A varsói pápai nuncius Rómába utazott

Varsó, június 19. (Rador.) Cortesi pápai nuncius Rómába utazott. Elutazása előtt több megbeszélést folytatott Beck külügyminiszterrel.

helyezik. A lap a biztosításokat is nagyon viszonylagos értékeknek tartja.

Csütörtönön válaszol a Szovjet

Párizs, június 19. Francia politikai körök megerősítik a hírt, amely szerint a szovjet-kormány közölte Londonnal és Párizssal, hogy a francia-angol javaslatokra csütörtönön adja meg a választ.

Menetrendszerü légijárat indult meg Amerika és Franciaország között

Párizs, június 19. Az Egyesült Államok és Franciaország között menetrendszerü repülőjárat indult meg. A Yenyi Cleeps óriási repülőgép 28 utassal, köztük 18 újságíróval elindult Európába és vasárnap pontos időben Lisszabonba érkezett, ahonnan tovább folytatta útját Párizsba.

Erélyes nyomozás folyik a haifai bombamerénylet ügyében

Haifa, június 19. (Rador.) A Havas jelenti: A nyomozó hatóságok szélsőséges zsidó körökben keresik a haifai arab piac történt bombamerénylet tetteseit. A hatóságok véleménye szerint revizionisták követték el a merényletet. A bombát, amely óraszerkezettel volt felszerelve, még az éjszaka folyamán helyezték el.

Az áldozatok temetése hétfőn délután ment végbe.

Ugyancsak a Havas jelenti, hogy az arab piac történt robbanás után arab nők heves tüntetést rendeztek a német konzulátus épülete előtt és Hitler segítségét kérték az arabok védelmére.

Haifából jelentik, hogy az arab terroristák elrabolták egy a Karmel hegy mellett lévő zsidó falu muhtárját és két lakosát.

Robert Ley Bukarestben

Bucuresti, június 19. Hétfőn délután 5 óra 20 perckor Bucurestibe érkezett Robert Ley, a németországi munka és jövedelmegmozgalom vezetője. A pályaudvaron a romániai munka és jövedelmegmozgalom vezetői fogadták.

Védelmi szerződés Jemen, Irák és Szaudi-Arábia kösött

Kairó, június 19. Az egyiptomi lapok je lentése szerint Jemen, Irák és Saudi Arabia között védelmi szerződés jött létre amelyet a napokban fognak ratifikálni.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. Nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 16. Telefon: 18-80.

SUN DE IMPRIMAT

Posta
Taxa post
plătita în r
No. 30523/
10. Telefon:
Havonta 110
6vre 600

A sem
boldog

Már maga
állam, nevez
Dánia minisz
Oslóban meg
azt bizonyít
nárius Európ
csak a demok
fellegrvát is
E három e
szerü politit
érhető tehát,
borus és imp
lét nem hábo
badág és bi
nek nincs ke
A három e
letí igényei,
demokrácia
jólét és halad
ság, vagy ki
részt a korm
meke is.

Az északi b
legesség b
mint ahogy
tak. Vezetők
háborútól va
demokráciáj
erőszak és
meg népeik
pusztítást,
északi orszá
kerítte.

Többé-kev
szerencse is
államok, ez
kevesebb s
hogy meg fo
kban a kés
krobbanását
söt Ázsiá
Ezek a ki
gati demok
örzik a nyu
ményeit s v
annak a b
London és
verkeztek is
titás szerz
kel talán a
talanságát

A föld

Noha a
mégirta, ho
tények pol
tumbizottsá
hogy a fől
zsidó közzé
és kinos m
léptetett r
rendelet
gában csak
mértékadó
ez az inté
dit a cionis
Hogy a
nem kell a
listáknak
rossz emlé
epizódja.
Amikor
konferenci
ció közös
arab kíván
tiltani az
lást, Usiss
állott és
naldnak:
— Enne
olyan szer
betiltását,
földjét ab
leg sor ke
nevezze m
vezérek m
zött meg
Miert k
amikor a